

ANNEX I

MODEL FOR THE PROGRESS REPORT

CCI	2014SE16M8PA001
Version	2017.0

PART I

Information and assessment required for all the European Structural and Investment Funds (ESI Funds)

1. CHANGES IN THE DEVELOPMENT NEEDS IN THE MEMBER STATE SINCE THE ADOPTION OF THE PARTNERSHIP AGREEMENT (ARTICLE 52(2)(A) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL (1))

(a) General description and assessment of the changes in the development needs, including a description of changes in the development needs identified by new relevant country-specific recommendations adopted in accordance with Articles 121(2) and 148(4) of the Treaty.

(b) Other elements, where relevant.

Allmän beskrivning och bedömning av förändrade utvecklingsbehov

Analysen i partnerskapsöverenskommelsen har behandlats av berörda myndigheter utifrån nytillkomna underlag och fakta och har diskuterats i relevanta grupperingar. Utifrån den diskussionen har bedömningen gjorts att det inte föreligger några nya utvecklingsbehov med betydelse för det fortsatta arbetet i ESI-fonderna. Enda undantaget är ett förslag till programändring för socialfondsprogrammet, till följd av att ungdomsarbetslösheten i Sverige har minskat. Det finns behov av att utöka målgruppen för sysselsättningsinitiativet för unga, med anledning av att unga nyanlända mellan 25-29 år har tillkommit som en viktig målgrupp.

Landspecifika rekommendationer

Europeiska rådet beslutar årligen om landspecifika rekommendationer utifrån en bedömning av medlemsländernas reformarbete och en analys av den utveckling som skett mot att uppnå målen. Partnerskapsöverenskommelsen hänvisar till rådsbesluten från 2013 och 2014, som innehöll rekommendationer inom fyra områden: finanspolitiken, hushållens skuldsättning, bostadsmarknaden och sysselsättningsområdet. Det var framför allt Rådets rekommendationer inom sysselsättningsområdet som gjorde avtryck i partnerskapsöverenskommelsen och särskilt i socialfondsprogrammet. Rådets rekommendationer avsåg förstärkta och förbättrade insatser för integration på arbetsmarknaden av lågutbildade och personer med invandrabakgrund.

I Rådets senaste rekommendationer från 2016, kvarstår för Sverige att ta itu med hushållens ökande skuldsättning, samt att främja bostadsinvesteringar och att effektivisera bostadsmarknaden.

Ekonomisk, social och miljömässig utveckling i Sverige

Svensk ekonomi har utvecklats väl under de senaste åren. Tillväxten var 2,6 procent år 2014, 4,1 procent år 2015 och ligger över 3 procent år 2016, enligt Sveriges nationella reformprogram 2016. Regeringen utgår dock från en lägre BNP-tillväxt framöver, i takt med att resursutnyttjandet stiger. De offentliga konsumtionsutgifterna väntas växa starkt, till stor del som en följd av den demografiska utvecklingen, asylmottagandet och regeringens satsningar inom vård, skola och omsorg. OECD:s Economic Survey of Sweden och EU-kommissionens Country Report Sweden 2017 kommer i stort fram till liknande slutsatser vad gäller Sveriges ekonomiska situation och utveckling på kort och mellanlång sikt, men betonar också problemen på bostadsmarknaden och utvecklingen mot ökande inkomstskillnader inom samhället.

I slutet av 2016 fanns knappt 5 miljoner sysselsatta i Sverige, vilket motsvarar en ökning på 200 000 personer sedan hösten 2014. Den starka arbetskraftsefterfrågan medförde att arbetslösheten minskade till under 7 procent i slutet av 2016. Samtidigt som ett ökat antal varaktiga vakanser pekar mot en brist på arbetskraft, med framför allt högre utbildning. Trots en positiv utveckling är arbetslösheten fortfarande högre än perioden före den ekonomiska krisen 2008. Positivt är dock att ungdomsarbetslösheten har minskat de senaste åren. År 2015 sökte rekordmånga människor asyl i Sverige. Det stora antalet asylsökande till Sverige bedöms inledningsvis öka efterfrågan i ekonomin och bidra till att arbetslösheten minskar på kort sikt. I takt med att allt fler av de nyanlända kommer in i arbetskraften, förväntas dock nedgången i arbetslösheten stanna av från 2018 och framåt.

Sverige visar en fortsatt minskning av CO₂-utsläpp och ligger enligt den senast tillgängliga mätningen på en nivå av 53 miljon ton koldioxid-ekvivalenter. En stor del av utsläppen kan relateras till energianvändningen. Enligt Energimyndighetens statistik har den totala mängden tillförd energi minskat de senaste åren till 525 TWh år 2015. Förändringen ligger dock inom ramen för den genomsnittliga variationen av tillförd energi sedan 1980-talet. Andelen fossila bränslen fortsätter också att minska och utgjorde 28 procent av den totala energitillförseln 2015 och förklarar således till stor del utsläppsminskningen. Andelen förnybar energi ökade kraftigt under samma period, främst genom större andelar biobränsle och på senare år vindkraft.

Konkurrenskraft, kunskap och innovation

Analysen i partnerskapsöverenskommelsen utgår från att globalisering leder till ökat konkurrenstryck i Sverige, vilket på många sätt påverkar strukturomvandlingen. Näringslivets omvandling är en till stor del nyttig process, som hjälper till att öka konkurrenskraften. Det är dock många gånger nödvändigt och önskvärt att underlätta och justera olika förnyelseprocesser med olika offentliga antaganden och investeringar. Dessa kräver ett brett angreppssätt med många aktörer på lokalt, regionalt och nationellt plan, inriktade på företag i städer och på landsbygd.

Internationella mätningar visar att Sverige har effektiva institutioner, konkurrenskraftiga regioner och ett dynamiskt näringsliv, med många innovativa och framgångsrika företag, som klarar olika påfrestningar och marknadsförändringar väl. Det finns dock regionala skillnader. Framför allt befolkningsmässigt glesa och små lokala arbetsmarknadsregioner brottas med stora demografiska utmaningar och ett förhållandevis stort beroende av ett ensidigt näringsliv. Dessa regioner har större utmaningar än andra regioner att klara marknadsförändringar.

Sverige investerar också mycket i forskning och utveckling. Sammantaget ligger Sverige med 3,3 procent något under den nationella Europa-2020 målnivån på 4 procent av bruttonationalprodukten, men ändå i topp jämfört med andra EU-länder. Uppgifter från innovationsstatistiken i Sverige, visar dock att både företag och högskolor/universitet ökade de absoluta forskningsutgifterna under perioden 2013-2015. Det är visserligen de stora företagen med 250 eller fler anställda, som står för över tre fjärdedelar av de totala FoU-utgifterna 2015, enligt SCB:s rapport Forskning och utveckling i Sverige 2016, men det är de små och medelstora företagen som står för ökningen av FoU-utgifterna på senare år.

Investeringar i humankapital samt forskning och utveckling tillräknas en avgörande betydelse när det gäller att öka konkurrenskraften, vilket också understryks i partnerskapsöverenskommelsen. I flera sammanhang bekräftas vikten av ett gott samspel mellan företag och offentliga organisationer, när det gäller att utnyttja det tillgängliga utbildnings- och forskningssystemet på bästa sätt. Förutsättningarna skiljer sig i hög grad åt mellan regioner, avseende exempelvis företagskultur, arbetskraftens kvalifikationer, näringsstruktur, utbildningsorganisationer, stödtjänster för innovation och tekniköverföring, marknadsstorlek och tillgänglighet, den administrativa kapaciteten och omfattningen av FoU-verksamhet i regionen.

Det är därför fortsatt nödvändigt att se på regionens eller platsens samlade resurser när det gäller konkurrenskraft, kompetens och innovation, samt den entreprenöriella förmågan. I olika analyser om regioners, landsbygdens och städernas utveckling och tillväxt, visas dock att skillnaderna är stora i flera för konkurrenskraften centrala faktorer, såsom utbildningsnivå, arbetskraftens genomsnittsalder, jobbyten, pendlingsmöjligheter, nyföretagande, internationalisering samt infrastruktur med mera. Dessa faktorer kommer att påverka utfallet av investeringarna på ett eller annat sätt. Att ytterligare utveckla entreprenörskap och företagande på landsbygden och i städer, kan vara ett sätt att bemöta dessa olikheter, vilket på sikt kan ge en större konkurrenskraft och sysselsättning.

Hållbart effektivt nyttjande av resurser för en hållbar tillväxt

Att minska utsläpp och öka energieffektiviteten är centrala inslag i partnerskaps-överenskommelsen. Utsläppen har minskat de senaste åren och Sverige kommer att klara de angivna nationella Europa 2020-målen. Utsläppen från inrikes transporter står, enligt Naturvårdsverket, för en tredjedel av Sveriges totala utsläpp och efter en längre period av sjunkande utsläppsvärden har utvecklingen i denna sektor stannat av på senare år. Preliminära siffror för 2016 visar att utsläppen återigen minskar trots att mängden trafik ökar. Även om industrins utsläppsminskning under de senaste åren har stannat av så är trenden sedan 1990-talets mitt att industrins utsläpp minskar, detta främst på grund av effektiviseringar i olika tillverkningsprocesser, övergång till biobränslen och el, utlokaliseringar samt nedläggningar. Utsläpp i vattenmiljöer kan också minska, exempelvis genom ökade miljöanpassningar inom vattenbruket. Flera innovativa utvecklingar av både odlingsmetoder och fodersammansättning har potential att fortsatt minska miljöbelastningen från svenskt vattenbruk de kommande åren. Växthusgasutsläppen från jordbruket har successivt minskat över tid. Genom en mer effektiv produktion har inte livsmedelsproduktionen minskat i samma omfattning och därmed har klimatpåverkan per kg produkt minskat. De senaste åren har jordbrukssektorns trend mot minskade utsläpp avstannat, vilket bland annat förklaras av en större spannmålsproduktion och därmed en ökad användning av mineralgödselmedel.

Eftersom klimatförändringen är ett faktum, är det viktigt att se på hur olika mänskliga aktiviteter påverkar. Det har skapats en del nya underlag när det gäller konsekvenser av miljöpåverkan och klimatförändringarna, som har lett till ett antal konkreta förslag på anpassningar.

Sverige har ett mål om att senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Att minska och på sikt avsluta beroendet av fossila bränslen är en fortsatt drivkraft för klimat- och miljöarbetet i Sverige, som inkluderar effektivisering av energianvändningen och kompletterar övriga miljöåtgärder riktade mot biologisk mångfald och ekosystemtjänster. I omställningen till en fossilfri och biobaserad samhällsutveckling, kommer det gröna och blåa näringslivet att spela en viktig roll. Såväl genom effektivare livsmedelsproduktion, som genom utveckling av förnybara material och biobaserad energi. Redan idag sker en vidareutveckling av produktionen som är baserad på bioråvara. Vid sidan av livsmedel, drivmedel, förnybar energi, virke och papper, finns också en utveckling av andra produkter som kan baseras på bioråvara, som kemikalier, textilier, plaster och hälsoprodukter. Andelen av förädlingsvärdet i Sverige är dock mindre än en tiondel och andelen av varuexporten är ungefär en tredjedel. Bioekonomin behöver med andra ord utvecklas. Det kommer att krävas att nya produkter utvecklas för marknader där produkter från bioekonomin idag inte finns eller kan konkurrera.

Hållbart nyttjande av marina resurser är centralt inom den gemensamma fiskeripolitiken. Fler och fler bestånd fiskas på nivåer i linje med målet för maximal hållbar avkastning (MSY). Målet innebär att fiske ska ske på nivåer som bevarar fiskbestånd över nivåer som kan ge maximal hållbar avkastning senast 2020. För bestånd för vilka det saknas en fullständig bedömning av maximal hållbar avkastning grundas besluten på bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning. Men några bestånd står i fara att inte nå MSY-målen innan 2020, som till exempel flera torskbestånd och europeisk ål. Inom den

gemensamma fiskeripolitiken är genomförande av landningsskyldigheten, arbetet med fleråriga planer, skonsamma fiskemetoder och områdesskydd avgörande för att nå och bibehålla hållbart nyttjande av akvatiska resurser.

Miljömål centrala för landsbygdsprogrammet är Ett rikt odlingslandskap, Ingen övergödning, Giftfri miljö, Ett rikt växt- och djurliv, Begränsad klimatpåverkan samt Myllrande våtmarker. Inget av dessa mål bedöms kunna nås till 2020 med befintliga styrmedel och åtgärder. Flera viktiga steg och beslut har tagits för att stärka arbetet och öka takten för att nå miljömålen, samtidigt som ytterligare arbete behövs. För målet Ingen övergödning, kan man se en minskad belastning av övergödande ämnen. Stora delar av Sverige är fortsatt starkt påverkade av tidigare näringsläckage. Målet Myllrande våtmarker, kommer inte att nås eftersom både äldre och ny markavvattning och vattenreglering har negativ påverkan på natur- och kulturvärden, samt ekosystemtjänster.

När det gäller målen för Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv, har dessa naturtyper gradvis minskat i omfattning, vilket har haft negativ effekt på den biologiska mångfalden. Detta har haft negativ effekt på den biologiska mångfalden och olika typer av kulturmiljöer kopplade till odlingslandskapet. Rådgivning- och kompetensutvecklingsinsatser kommer därför att fortsatt vara viktiga åtgärder för att motverka detta. Många arter och naturtyper saknar idag gynnsam bevarandestatus. Sveriges möjligheter att nå miljö kvalitetsmålen och internationella åtaganden om att bevara biologisk mångfald, är beroende av fortsatt hävd av dessa marker.

Sysselsättning, anställningsbarhet och social inkludering

Tillväxten är god och i flera år har Sverige haft EU:s högsta sysselsättningsgrad bland både kvinnor och män. För de allra flesta går det bra på arbetsmarknaden, men för vissa svaga grupper i utsatt ställning, som exempelvis unga med svaga studieresultat, äldre arbetslösa, individer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, samt för många som är utomeuropeiskt födda, är inträdet och etableringen svårare. I takt med att tillväxten tagit fart, uppvisar flera sektorer tecken på arbetskraftsbrist.

Sett till sysselsättningsmålen, är sysselsättningen i Sverige i åldersgruppen 20-64 år högre än EU-2020-stategins mål på 75 procent och Sveriges nationella mål på väl över 80 procent. Detta förklaras med ett högt arbetskraftsdeltagande bland äldre (55 år+) och bland kvinnor, jämfört med de flesta EU-länder. Men även om sysselsättningen ökat för i princip alla grupper i samhället, finns det fortfarande tydliga skillnader om hänsyn tas till var individer är födda, ålder och utbildningsnivå. Inrikes födda män respektive kvinnor, visade 2016 på sysselsättningsgrader på 85,8 respektive 83,7 procent, medan motsvarande sysselsättningsgrad för utrikes födda män respektive kvinnor var 72,7 respektive 64,4 procent.

I takt med den positiva utvecklingen på arbetsmarknaden, har det också blivit tydligt att marknaden har blivit mer tudelad, mellan dem som lätt får arbete och dem som uppvisar svårigheter. EU 2020-strategimålet om att minska andelen av befolkningen som är i riskzonen för fattigdom eller social utestängning, är i Sverige starkt kopplat till individers möjlighet att delta i arbetslivet.

Arbetslösheten har minskat kraftigt, både som andel av arbetskraften och i antal arbetslösa. Att två av tre inskrivna hos Arbetsförmedlingen under 2016 var utomeuropeiskt födda och knappt hälften av alla arbetslösa totalt saknade fullföljd gymnasieutbildning, illustrerar allvarliga strukturella problem på arbetsmarknaden. En annan viktig faktor är ålder, eftersom äldre som förlorat sina arbeten uppvisar fortsatta svårigheter att återgå till nytt arbete och riskerar därför att antingen fastna i arbetslöshet eller falla ur arbetskraften helt.

Den stora tillväxten av inskrivna arbetslösa som är födda utanför Europa, förklaras främst av en ökad

utomeuropeisk flykting- och anhöriginvandring. År 2015 omfattade gruppen 163 000 individer, effekten på arbetsmarknaden är ännu oviss. Många sökande vet ännu inte om de får uppehållstillstånd och får stanna. Nästan hälften av de nyanlända är under 17 år och är redan idag i fokus för stora utbildningspolitiska och sociala insatser.

Arbetslösheten har minskat bland unga kvinnor och män (15-24 år) sedan 2013. En viktig aspekt vid internationella jämförelser är att unga i Sverige växlar oftare mellan studier och arbete och har korta arbetslöshetsperioder. Detta återspeglas i att endast 10-15 procent av de arbetslösa unga återfinns som arbetssökande eller i arbetsmarknadspolitiska åtgärder sex månader senare. Unga med svaga studieresultat har dock länge varit en av de största riskgrupperna för att fastna i arbetslöshet. Den stora tillväxt av unga nyanlända som kommit till Sverige under eller i slutet av sin reguljära skolgång riskerar att öka gruppen ytterligare.

Territoriella förutsättningar, obalanser och flaskhalsar

Sveriges territoriella förutsättningar när det gäller geografi och infrastruktur, motsvarar i stort beskrivningen i partnerskapsöverenskommelsen från 2014. Det finns tecken på en fortsatt koncentration av ekonomiska aktiviteter till storstadslänen. Tillväxten begränsas dock inte till storstadslänen, utan sker i samtliga delar av landet, i städer och på landsbygd och är dessutom inte sällan i nivå med tillväxten i storstadsregioner. Samtidigt har skillnaderna i tillväxten mellan olika regioner ökat de senaste åren. Detta beror inte bara på att huvudstadsregionen har utvecklats mycket bra, utan det beror också på övriga regioners mer varierande tillväxt. Bland annat har de råvarubaserade regionerna i norr upplevt en viss avmattning på senare år, efter en period med en exceptionellt god utveckling. Även vissa regioner präglade av tillverkningsindustri har visat på en mer ansträngd utveckling på senare tid. Detta till trots, är sysselsättningsförändringen positiv i de allra flesta län. Överflyttningar av sysselsatta från tillverkning till mer lågproduktiva sektorer pekar dock på vissa utmaningar framöver.

Strukturomvandlingen kommer att fortsätta och påverkar landets olika delar på olika sätt. Närhet till större orter och marknader underlättar nödvändig anpassning och förnyelse i näringslivet och på arbetsmarknaden. Inte heller på sikt kommer den territoriella obalansen att minska. Framför allt i mindre regioner med glesa strukturer, kommer faktorer så som en åldrande befolkning och fortsatt minskning av andelen yngre, att påverka möjligheten för kompetens- och kunskapsförsörjning. Den betydande invandringen de senaste åren har påverkat hela Sverige och utgör på många håll ett efterlängtat tillskott av invånare och arbetskraft. Det finns dock kvarstående utmaningar som måste lösas för att på sikt behålla detta tillskott. Regioner med glesa strukturer brottas med stora utmaningar kopplade till bristfälliga kommunikationer och begränsad tillgång till service, vilket försvårar för både näringslivsutveckling och befolkningstillväxt.

Sveriges karakteriseras av en blandning av städer, landsbygd och stora områden med glesa strukturer med långa avstånd till olika marknader. En sådan heterogenitet gör det extra angeläget att se på länkar och flöden mellan och inom landet i ett funktionellt perspektiv. Detta inte minst när det gäller arbetskrafts-, kompetens och kunskapsförsörjning, som på många olika sätt formas av de regionala och lokala förutsättningarna. Den pågående utbyggnaden och anpassningen av transport- och kommunikationsinfrastruktur anses därför spela en viktig roll och kan på sikt öka olika platsers attraktivitet.

2. PROGRESS TOWARDS ACHIEVEMENT OF THE UNION STRATEGY FOR SMART, SUSTAINABLE AND INCLUSIVE GROWTH, AS WELL AS OF THE FUND-SPECIFIC MISSIONS THROUGH THE CONTRIBUTION OF THE ESI FUNDS TO THE THEMATIC OBJECTIVES SELECTED, AND IN PARTICULAR IN RESPECT TO THE MILESTONES SET OUT IN THE PERFORMANCE FRAMEWORK FOR EACH PROGRAMME, AND TO THE SUPPORT USED FOR CLIMATE CHANGE OBJECTIVES (ARTICLE 52(2)(B) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013)

(a) A description and assessment of the progress made in achieving the national Europe 2020 targets (3) and of the contribution of the ESI Funds to that end, with reference to the milestones set out in the performance framework, and to the support used for climate change objectives, where appropriate.

(b) A description and assessment, with reference to the milestones set out in the performance framework, and to the support used for climate change objectives, where appropriate, of how the ESI Funds have contributed to delivering on the thematic objectives and of the progress made in achieving the expected main results for each of the thematic objectives as set out in the Partnership Agreement, including where appropriate, a description of the contribution of the ESI Funds in achieving economic, social and territorial cohesion, with reference to the milestones set out in the performance framework for each programme.

(c) Where applicable, a description of the contribution of the ESI Funds to new relevant country-specific recommendations.

(d) Where applicable, a description of how changes in the development needs have been addressed by the ESI Funds.

(e) For the 2019 report only: a summary analysis of the data in Table 2 including an assessment of the reasons for the failure to achieve the milestones and of the measures that will be taken to address them.

(f) Other elements, where relevant.

a) Framsteg som gjorts och de Europeiska struktur- och investeringsfondernas bidrag

Europeiska unionens strategi för smart och hållbar tillväxt ger en målbild på flera viktiga områden. Sverige har nationella målsättningar för Europa 2020-strategin, som i de flesta fall är mer långtgående än EU:s gemensamma mål. Även i förhållande till de nationella målsättningarna ligger Sverige bra till, i fråga om måluppfyllelse i de flesta områden. Vissa svårigheter att nå de nationella Europa 2020-målen kan dock noteras inom området FoU-investeringar, samt energieffektivisering.

I Sverige omsluter ESI-fonderna en budget på cirka 3,6 miljarder euro, exklusive nationell medfinansiering under perioden 2014-2020. Här ges en kort överblick över volym och framsteg för respektive fond (siffrorna avser endast EU-medel).

Regionala utvecklingsfondens nio program har en sammanlagd budget på cirka 935 miljoner euro för hela programperioden. I slutet av 2016 var 10 procent av medlen utbetalda och 60 procent av budgeten

var beslutad.

Budgeten för landsbygdsprogrammet uppgår till 1,76 miljarder euro. 20 procent av programmets budget var beslutad och utbetald i slutet av år 2016. Ytterligare 10 procent av budgeten var beslutad men inte utbetald och 70 av budgeten var fortfarande outnyttjad.

Havs- och fiskeriprogrammets budget uppgår till 120 miljoner euro. Mindre än 1 procent av budgeten var beslutad och utbetald i slutet av år 2016. Ytterligare 6 procent av budgeten var beslutad men inte utbetald och drygt 93 procent av budgeten var fortfarande outnyttjad.

Budgeten för socialfondsprogrammet uppgår till 810 miljoner euro, inklusive sysselsättningsinitiativet för unga. 43 procent av programmets budget var beslutad 2016 och 6 procent av budgeten var utbetald.

ESI-fonderna ska bidra till de övergripande europeiska målen i Europa 2020-strategin. Detta ska ske genom att ESI-fondernas prioriteringar är i linje med prioriteringarna i Europa 2020-strategin. ESI-fonderna bidrar gemensamt till framsteg i olika övergripande prioriteringsområden enligt följande.

Regionala utvecklingsfondens nio program, landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet har en sammanlagd budget på över 1,07 miljarder euro till förfogande, för prioriteringen Främja konkurrenskraft, kunskap och innovation. 70 procent av regionala utvecklingsfondens nio program, 25 procent av landsbygdsprogrammet och 20 procent av havs- och fiskeriprogrammet kommer att investeras inom detta område. En sammanfattande bedömning är att samtliga fonder har kommit igång och samtliga fonder ser även att efterfrågan på medel är i linje med uppsatta mål.

1,31 miljarder euro satsas på den övergripande prioriteringen Förstärka hållbart effektivt nyttjande av resurser för en hållbar tillväxt. Ungefär 90 procent av medlen tillhandahålls via landsbygdsprogrammet, som har en viktig roll inom denna prioritering. Resterande investeringar sker inom ramen för regionala utvecklingsfondens nio program, som kommer att investera knappt 20 procent av fondens totala budget och havs- och fiskeriprogrammet, som förväntas investera 67 procent av sina medel inom detta område. Investeringar har enligt beslutade medel att döma kommit igång, men resultat i mening av avslutade projekt är fortfarande lågt. Eftersom det finns få resultat att utgå ifrån, är det svårt att beskriva eventuella framsteg inom detta område.

Socialfondsprogrammet, landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet investerar tillsammans 2,03 miljarder euro i prioriteringen Öka sysselsättningen, främja anställningsbarhet och förbättra tillgängligheten till arbetsmarknaden under programperioden. Sammantaget har insatser som motsvarar denna prioritering kommit igång väl.

b) De europeiska struktur- och investeringsfondernas bidrag till genomförandet av de tematiska målen

Med anledning av att rapporteringen avser de första åren i genomförandet av ESI-fonderna i Sverige, bedöms utfallet för de tematiska målen i många fall utifrån beslutade belopp. Den finansiella indikatorn i resultatramverket utgår från utgifter som har ingått i en utgiftsdeklaration till Kommissionen. Det innebär att det i ett tidigt genomförande av fonderna i många fall är svårt att bedöma de tematiska målen gentemot resultatramen.

Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation (Tematiskt mål 1)

Insatser inom detta område ska främja framväxten av miljöer för forsknings- och innovationsinfrastruktur, för att förstärka samspelet mellan forskningsmiljöer och små och medelstora företag. Enligt partnerskapsöverenskommelsen ska detta resultera i ökat utbyte mellan näringsliv och

forskning, framför allt när det gäller små och medelstora företag, eftersom det anses leda till fler innovationer hos företag

Tematiskt mål 1 är det näst största inom regionala utvecklingsfondens nio program under programperioden 2014-2020 och omfattar cirka 261 miljoner euro. Regionala utvecklingsfondens nio program har börjat investera i projekt som avser att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation. Efterfrågan på projektmedel från regionala utvecklingsfondens program är god och andelen beslutade medel hög, vilket indikerar goda möjligheter att uppnå det i resultatramverket fastlagda delmålen, även om dessa mäts i attesterade utgifter. Det finns program som redan i dag har beslutat om minst två tredjedelar av de totala medlen inom insatsområdet. Än så länge är det svårt att värdera framstegen utifrån dessa insatser, eftersom de befinner sig i tidig fas. Det bör noteras att andelen utbetalda medel är relativt låg och att det förekommer skillnader mellan de olika programmen inom regionala utvecklingsfonden. Det kan därför finnas en viss risk att delmålen i resultatramverket, trots goda förutsättningar när det gäller beslutade medel, inte uppnås på grund av låg utbetalningstakt.

När det gäller smart specialisering har Sverige baserat de nationella prioriteringarna på redan existerande strategier och verktyg. Exempel på detta är innovationsstrategin, dåvarande forskningsproposition och program på Vinnova och Tillväxtverket som Vinnväxt, Strategiska innovationsområden och Regionala klusterprogrammet. I samtliga regionala strukturprogram är en prioritering av styrkeområden gjord och dessa är centrala för urval av projekt. Dessutom har flera län börjat utveckla smarta specialiseringsstrategier. Detta arbete har kommit olika långt i Sverige och har i olika utsträckning integrerats i urvalet av projekt i regionala utvecklingsfondens nio program. Det finns exempel på regioner som satsar brett på ett flertal projekt inom många områden och andra regioner som satsar smalare.

Inom landsbygdsprogrammet finns 95 miljoner euro tillgängliga under programperioden, för att stärka innovationer på landsbygden och för att sprida forskning till lantbrukare och landsbygdsföretag. Det handlar bland annat om att främja innovation, samarbete och utveckling av kunskap på landsbygden och stärka banden mellan jordbruk, livsmedelsproduktion och skogsbruk, samt forskning och innovation. Programmets prioriterade område 1 är horisontellt och ingår i samtliga övriga prioriterade områden. Området har inget angivet mål i resultatramen. Tematiskt mål 1 är hittills uppfyllt till 13 procent av tilldelad budget, beräknat på beslutat belopp.

Det europeiska innovationspartnerskapet för jordbruk, trädgård och rennäring ger möjlighet för jordbruksföretag att delta i så kallade innovationsgrupper med praktiker, rådgivare och forskare. Satsningarna skapar också möjlighet för företagare att knyta internationella kontakter och delta i projekt inom ramen för Horisont 2020. Det kan handla om tematiska nätverk eller multiaktörsprojekt. Det finns två typer av innovationsstöd och de har kunnat sökas sedan hösten 2015; gruppbildningsstöd och stöd för att genomföra innovationsprojekt. Ämnesområdena är bland annat förnybar energi, renskötsel, livsmedelsförädling, nya grödor och ny teknik för ökad resurseffektivitet i växtodling och husdjurskötsel.

Öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på informations- och kommunikationsteknik (Tematiskt mål 2)

Insatser inom detta område ska bidra till att ge företag, organisationer och hushåll i hela landet möjlighet att dra nytta av de möjligheter som digitalisering och tillgång till kraftfullt bredband ger, så att arbetsmetoder kan effektiviseras och nya tjänster och affärsmodeller utvecklas. Bredband med hög överföringskapacitet anses ha stor betydelse för tillväxt, möjligheten att driva företag och tillhandahålla samhällsservice. Prioritering ges till bredband med hög överföringskapacitet i områden där kommersiella förutsättningar för utbyggnad av bredband saknas.

Jordbruksverket och Tillväxtverket är de två förvaltande myndigheterna för bredbandsstöden genom ESI-fonderna. Jordbruksverket har ansvar för stöd gällande accessnät, medan Tillväxtverket ansvarar för stöd gällande ortssammanbindande nät i tre av de regionala strukturfondsprogrammen. Regeringen har gett Tillväxtverket och Jordbruksverket i uppdrag att samverka kring frågeställningar, inklusive uppföljningar och utvärderingar, som rör bredbandsutbyggnad inom ramen för de regionala strukturfondsprogrammen och landsbygdsprogrammet. Detta för att skapa ett helhetsperspektiv på investeringarna. Post- och telestyrelsen har även ett regeringsuppdrag att bistå Jordbruksverket och Tillväxtverket i frågor som rör bredbandsstöd. Jordbruksverket och Tillväxtverket ska vidare konsultera Post- och telestyrelsen i arbetet med samverka kring de olika bredbandsstöden.

Inom ramen för landsbygdsprogrammet uppgår den EU-finansierade delen till 157 miljoner euro till bredband för programperiod 2014-2020 samt cirka 70 miljoner euro genom de regionala strukturfondsprogrammen i norra Sverige. Dessa investeringar kommer att resultera i att antalet företag och hushåll med tillgång till snabbt bredband ökar avsevärt.

Utvecklingen har varit god avseende beslutade medel i regionala utvecklingsfondens tre program för insatser inom detta målområde, vilket indikerar goda möjligheter att uppnå det i resultatramverket fastlagda delmålen, även om dessa mäts i attesterade utgifter. Än så länge är det svårt att värdera framstegen utifrån dessa insatser, eftersom de befinner sig i tidig fas. Det bör noteras att andelen utbetalda medel är låg och att det förekommer skillnader mellan de olika programmen inom regionala utvecklingsfonden. Detta förklaras av att det generellt finns en viss eftersläpning från att beslut om projekt fattas tills att dessa upparbetar medel. Det kan därför finnas en viss risk att delmålen i resultatramverket, trots goda förutsättningar när det gäller beslutade medel, inte uppnås på grund av låg utbetalningstakt.

I samtliga tre nordliga programområden har det beviljats projekt med tonvikt på utveckling av offentliga e-tjänster men även projekt som arbetar med entreprenörsstödande aktiviteter, e-hälsa och e-handel. I Småland och Öarna, det enda programområde som har lagt medel i tematiskt mål 2 utan att satsa på bredband, har det hittills endast beviljats en tiondel av budgeten. Ett ökat inflöde väntas dock under 2017.

Inom landsbygdsprogrammet har det beslutats om 76,5 procent av totalt tillgängliga medel inom detta tematiska mål. Det har varit ett högt söktryck på bredbandsstödet redan från början av programperioden. Den nuvarande EU delen av budgeten för åtgärden uppgår till 157 miljoner euro. Över 80 procent av budgeten för åtgärden är redan uppbokad i beslut om stöd. Med tanke på den höga beslutstakten förväntas det att delmålen för resultatramen kommer att uppfyllas.

Öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag (Tematiskt mål 3)

Insatser på detta område ska bidra till att stärka små och medelstora företag, vilket i sin tur bidrar till Europa 2020-målen om forskning och innovation samt sysselsättning. Små och medelstora företag står för en betydande del av sysselsättningen i ekonomin. Det har också visat sig att snabbväxande företag har stor betydelse för sysselsättningen. Förekomsten av marknadsmisslyckanden i form av informations-asymmetrier kan göra det motiverat med åtgärder för att förbättra tillgången till finansiering för företagen, bland annat i form av riskkapital.

Detta tematiska mål syftar till att öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag. Det är det största tematiska målet inom regionala utvecklingsfondens nio program. Resursmässigt omfattar det tematiska målet cirka 296 miljoner. Insatserna inom området syftar till stärkt konkurrenskraft i små

och medelstora företag, genom investeringar i projekt, vars verksamhet kan delas in i riskkapital, internationalisering, organisationsutveckling, stärkta nätverk, och ett ökat entreprenörskap.

Andelen beslutade medel i programmen inom regionala utvecklingsfonden, indikerar goda möjligheter att uppnå det i resultatramverket fastlagda delmålen, även om dessa mäts i attesterade utgifter. Samtliga program inom regionala utvecklingsfonden har lyckats att få igång satsningar inom detta tematiska mål. En del program har redan nu beslutat samtliga medel för hela programperioden. Även när det gäller nivån på utbetalningar ligger programmen inom detta tematiska mål bra till.

Inom landsbygdsprogrammet är tematiskt mål 3 hittills uppfyllt till 29 procent av tilldelad budget, beräknat på beslutat belopp. I målet ingår de prioriterade områdena 2 och 3, som bland annat handlar om konkurrenskraft och korta livsmedelskedjor. Inom prioriterat område 2 och investeringar inom jordbruk, trädgård och rennäring, har knappt 30 procent av åtgärdens budget beslutats hittills. Det motsvarar 32,7 miljoner euro i stöd. Ny-, om- och tillbyggnader av djurstallar är den vanligaste investeringen, men man kan söka stöd för en mängd olika typer av investeringar, allt från exempelvis djurstallar, fast inredning och utrustning, växthus, foderhantering, odlingstunnlar och bikupor, till anläggningar för dränering.

Resultatramens finansiella mål för programmets prioriterade områden 2 och 3, är att de ska uppgå till 40 procent vardera av offentliga utgifter år 2018. Med tanke på beviljandetakten är prognosen att delmålen kommer att uppfyllas.

Inom havs- och fiskeriprogrammet har 11 procent av de totala medlen kopplade till detta tematiska mål beviljats. I målet ingår programmets unionsprioritering 1, 2 och 5. Dessa mål handlar bland annat om bättre konkurrenskraft och lönsamhet för företagen inom fisket, stärkt konkurrenskraft och större lönsamhet för vattenbruket och bättre organisation av marknaderna för fiskeri- och vattenbruksprodukter. Resultatramens mål är kopplat till unionsprioritering 2 och 5 för åtgärderna Innovationsprojekt inom vattenbruk, Investeringar inom vattenbruk - produktiva investeringar, samt Beredning av fiskeri- och vattenbruksprodukter. Med tanke på beviljandetakten är prognosen att målen kommer att uppfyllas.

Socialfondsprogrammet har beslutat om stöd till 18 projekt som bedöms bidra till detta tematiska mål. Det beslutade stödet uppgår till 13,9 miljoner euro. Bidraget från ESF är således relativt litet i relation till övriga fonders investeringar.

Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer (Tematiskt mål 4)

För att bidra till Europa 2020-målen om minskade växthusgaser och förnybar energi uppnås, kommer ESI-fonderna att stödja och påskynda utvecklandet av ny och ren teknik, kunskap och metoder, inklusive energieffektivisering, liksom att öka användandet av dessa, för att främja en koldioxidsnål ekonomi och därmed främja en hållbar tillväxt och sysselsättning.

Enligt partnerskapsöverenskommelsen ska regionala utvecklingsfondens nio program bidra till måloppfyllelsen genom att främja en effektivare energianvändning, samt genom utveckling och användning av förnybar energi. Dessutom ska insatserna bidra till att utveckla teknik för minskade utsläpp i alla led. I detta tematiska mål ingår 20 procent av de medel från regionala utvecklingsfonden som tilldelats Sverige för programperioden 2014 - 2020. Det är en kraftig ambitionshöjning i relation till de insatser på området som gjordes i den förra programperioden. Insatserna bidrar även till Europa 2020-målet om sysselsättning och FoU. Den europeiska strategiska planen för energiteknik (SET-Plan) syftar till, att med förenade ansträngningar utveckla den teknik som behövs för att möta klimatförändringarna och säkra EU:s energiförsörjning och konkurrenskraft.

Samtliga av regionala utvecklingsfondens program innehåller insatser för att stödja övergången till en

koldioxidsnål ekonomi. Storleken på insatserna varierar mellan olika program. I det nationella regionalfondsprogrammet omfattar nästan hälften av medlen detta tematiska mål.

Efterfrågan på medel inom tematiskt mål 4 har varit relativt god i regionala utvecklingsfondens program, men ligger något lägre i vissa program jämfört med övriga. Tillväxtverkets bedömning är att fler projekt måste beslutas och under 2016 har dialog och möten därför genomförts med relevanta aktörer. Läget för utbetalda medel är sammantaget på en låg nivå och det finns risk att delmålen i resultatramverket inte kommer att kunna nås.

Landsbygdsprogrammet har beslutat om 5 procent av medlen med inriktning på detta tematiska mål. Det handlar om satsningar på energieffektivisering och förnybar energi, samt att minska utsläpp av växthusgaser och ammoniak. Andelen beslutade ärenden är låg inom koldioxidsnål- och klimattålig ekonomi, men antalet ansökningar är många. Totalt har investeringsstöd om cirka 1,4 miljoner euro beslutats till förnybar energi och klimatåtgärder, som bidrar till att minska utsläpp av växthusgaser och ammoniak. Solenergi är den vanligaste insatsen inom förnybar energi, med 64 procent av beslutade ärenden. Inom jordbruket har 39 procent av beslutat stödbelopp gått till biobränslepannor. Andra investerar i bergvärme, produktion och försäljning av biovärme, bioel och biodrivmedel eller produktion och försäljning av biobränslen. Inom energieffektivisering har stöd beslutats för insatser som exempelvis belysning, isolering, ventilation och uppvärmning eller kyla. Resultatramens finansiella mål för prioriterat område 5 är att det ska uppgå till 25 procent av offentliga utgifter år 2018. Det finns många ansökningar, men den låga andelen beslutade projekt gör att det finns risk för att delmålen inte uppfylls.

Socialfondsprogrammet har beslutat om stöd till två projekt som bidrar till detta tematiska mål. Stödet uppgår till 1,67 miljoner euro. Den intecknade andelen motsvarar 20 procent av socialfondsprogrammets preliminära stödbelopp, vilket är lägre än intecknandet av programmet i sin helhet.

Främja anpassning, riskförebyggande och riskhantering i samband med klimatförändringar (Tematiskt mål 5)

Insatser på detta område omfattar endast landsbygdsprogrammet och ska bidra till att motverka negativa effekter av klimatförändringar, bland annat i enlighet med meddelandet En EU-strategi för anpassning till klimatförändring. EU:s strategi för Östersjöregionen kan utnyttjas som plattform för samverkan och kunskapsutbyte i klimatanpassningsfrågor mellan länderna kring Östersjön. Sammanlagt finns det en budget på 0,54 miljarder euro för insatser med inriktning på detta tematiska mål.

Inom landsbygdsprogrammet är tematiskt mål 5 hittills uppfyllt till 35 procent av tilldelad budget, beräknat på beslutat belopp. I målet ingår prioriterat område 4, som handlar om miljö i jord- och skogsbruk. De arealbaserade ersättningarna genomförs i förväntad takt och omfattning.

Resultatramens finansiella mål för prioriterat område 4 är att det ska uppgå till 60 procent av offentliga utgifter år 2018. Med tanke på att genomförandet ligger i takt med vad som är planerat, är prognosen att delmålen för resultatramen kommer att uppfyllas.

Bidragen till klimatförändringsmålen kommer bland annat från programmets prioriterade område 4, vilket knyter an till det tematiska målet 5.

Skydda miljön samt främja en hållbar användning av resurser (Tematiskt mål 6)

Insatser på detta område knyter an till flaggskeppsinitiativet ”Ett resurseffektivt Europa”, som syftar till att skapa en ram för att stödja omställningen till en resurseffektiv och koldioxidsnål ekonomi.

Särskilda miljömål anges i EU:s regelverk på miljöområdet och på EU-nivå. Här ingår även åtgärder som bidrar till målen i EU:s strategi för Östersjöregionen, att Östersjön ska ha rent vatten och att Östersjön ska ha en rik och levande biologisk mångfald.

I Sverige har landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet en budget på knappt 1,36 miljarder euro för insatser inom detta tematiska mål.

Inom landsbygdsprogrammet har det beslutats om 35 procent av tillgängliga medel som riktas till miljöåtgärder i jord- och skogsbruk. De arealbaserade ersättningarna genomförs i förväntad takt och omfattning.

Resultatramens finansiella mål för landsbygdsprogrammets prioriterade område 4, är att det ska uppgå till 60 procent av offentliga utgifter år 2018. Med tanke på att genomförandet ligger i takt med vad som är planerat, är prognosen att delmålen för resultatramen kommer att uppfyllas.

Bidragen till klimatförändringsmålen kommer bland annat från programmets prioriterade område 4, vilket knyter an till det tematiska målet 6.

Inom havs- och fiskeriprogrammet har 5 procent beviljats av hela budgeten på insatser riktade mot detta tematiska mål. Här ingår programmets unionsprioritering 1, 2, 3 och 6. Resultatramens mål är kopplat till samma unionsprioriteringar. Med tanke på den låga beslutstakten i unionsprioritering 3 och 6, är det risk att målet inte kommer att uppnås.

Bidragen till klimatförändringsmålen kommer främst från programmets unionsprioriteringar 3 och 6, som kopplar till det tematiska målet 6.

Främja hållbara transporter och få bort flaskhalsar i viktig nätinфраstruktur (Tematiskt mål 7)

Insatser inom tematiskt mål 7 bidrar till samtliga tre övergripande prioriteringar i partnerskapsöverenskommelsen, liksom prioriteringar i Europa 2020-strategin. Transporter identifierades som en viktig sektor i flaggskeppsinitiativet Ett resurseffektivt Europa. Inom EU-samarbetet kopplar detta även till arbete inom Transeuropeiska nätverket för transporter (TEN-T) och EU:s strategi för Östersjöregionen, med prioritetsområdet Transport. Det är endast de två nordliga programmen i regionala utvecklingsfonden som investerar inom detta tematiska mål, med sammanlagt 76 miljoner euro.

Inom tematiskt mål 7 är andelen beslutade medel från regionala utvecklingsfondens två program relativt hög, vilket indikerar goda möjligheter att uppnå det i resultatramverket fastlagda delmålen, även om dessa mäts i attesterade utgifter. Samtidigt bör det noteras att utbetalningarna inom detta tematiska mål är låga och det finns därför en viss risk att delmålen i resultatramverket, trots goda förutsättningar när det gäller beslutade medel, inte uppnås.

Främja hållbar och kvalitativ sysselsättning och arbetskraftens rörlighet (Tematiskt mål 8)

Insatser på detta område ska bidra till att uppnå regeringens politik för full sysselsättning och Europa 2020-målen om arbetsmarknaden och social inkludering. ESI-fondernas insatser inom tematiskt mål 8 är inriktade på såväl sysselsättning som utbildning.

Inom socialfondsprogrammet har det beslutats om stöd på 204,24 miljoner euro, vilket motsvarar 66 procent av budgeten.

Totalt har 24 665 deltagare påbörjat insatser inom tematiskt mål 8, varav 9 853 kvinnor och 14 812 män. Av det totala antalet deltagare har 12 460 deltagare avslutat insatsen, varav 70 procent har stärkt

sin ställning på arbetsmarknaden. Med stärkt ställning avses deltagare som i samband med avslut arbetar, studerar eller har en lärlings- eller praktikplats, samt deltagare som tidigare var utanför arbetskraften som vid avslutad insats var arbetsökande.

Resultatmålet för programområde 2 i socialfondsprogrammet avser båda de tematiska målen 8 och 9. En bedömning av resultatmålet följer efter redovisningen för tematiskt mål 9. Några resultat avseende strukturer eller förändrade arbetsätt finns i nuläget inte att redovisa.

Inom landsbygdsprogrammet har 11 procent av budgeten på 29 miljoner euro beslutats. Här ingår satsningar som omfattar stöd till landsbygdsutveckling, bland annat stöd till nya jobb och diversifiering och stöd till service, infrastruktur och fritid på landsbygden. Söktrycket är högt och många ansökningar har beslutats.

Resultatramens finansiella mål för prioriterat område 6, är att det ska uppgå till 20 procent av offentliga utgifter år 2018. En andel av dessa mål kan kopplas till tematiskt mål 2. Med tanke på den höga beslutstakten, är prognosen att delmålen för resultatramen kommer att uppfyllas.

Inom havs- och fiskeriprogrammet har 16 procent beslutats av den totala budgeten för detta tematiska mål. I målet ingår programmets unionsprioritering 1, 2 och 4. Resultatramens mål som kan kopplas till detta tematiska mål är unionsprioritering 4, för åtgärden Genomförande av lokala utvecklingsstrategier (LLU).

Främja social delaktighet och bekämpa fattigdom och diskriminering (Tematiskt mål 9)

Regeringens politik för full sysselsättning är också en politik för att åstadkomma social inkludering i arbetsliv och samhällsliv. Därför är insatserna på detta område, liksom i tematiskt mål 8, inriktade på såväl sysselsättning som utbildning, men även möjligheter till olika typer av förberedande insatser. Insatserna bidrar till Europa 2020-målen om utbildning och social inkludering och sysselsättning. I socialfonden är målet för insatserna inom tematiskt mål 9, att kvinnor och män som står särskilt långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden.

Inom socialfonden har stöd på 64,25 miljoner euro beslutats, vilket motsvarar 41 procent av budgeten. Totalt har ca 2 200 personer påbörjat deltagande i insatser inom tematiskt mål 9, varav 1 145 kvinnor och 1 067 män. Av dessa har 964 avslutat insatsen, varav 41 procent har stärkt sin ställning på arbetsmarknaden.

Sverige har jämfört med övriga EU-länder tagit emot relativt många flyktingar. Mot den bakgrunden har Svenska ESF-rådet fått i uppdrag att särskilt prioritera insatser riktade till nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Nyanlända ingår som en eller flera målgrupper i 46 av de 53 beviljade projekten inom tematiskt mål 9. I 12 av de 53 projekten är nyanlända invandrare den enda målgruppen.

Den näst största målgruppen för hittills beviljade insatser är långtidsarbetslösa deltagare i 36 projekt som en eller flera målgrupper. Ett av dessa projekt har uteslutande långtidsarbetslösa som målgrupp.

Några resultat avseende strukturer eller förändrade arbetsätt finns i nuläget inte att redovisa.

För de tematiska målen 8 och 9 finns för socialfonden en gemensam resultatram, som enbart avser programområde 2. Målen enligt resultatramen är att 35 000 deltagare ska ha påbörjat insatser och att 135,65 miljoner euro ska ha redovisats till Kommissionen i ansökningar om mellanliggande utbetalning vid 2018 års utgång.

Totalt har 11 909 deltagare påbörjat insatser, vilket motsvarar 34 procent av delmålet i resultatramen och med beaktande av att det ännu återstår två år, finns inget som tyder på att målet inte nås.

Beträffande den ekonomiska delen av resultatramen är slutsatsen inte lika självklar. En ansökan om mellanliggande utbetalning har lämnats till Kommissionen och den motsvarar 2 procent av resultatramen. Den senaste prognosen som gjorts, visar att åtminstone 85 procent av ekonomiska delen av resultatramen kommer att nås.

Det har beslutats om 9,3 procent av landsbygdsprogrammets budget på 0,32 miljarder euro för detta tematiska mål. Det avser stöd till landsbygdsutveckling, bland annat i form av stöd till nya jobb och diversifiering, stöd till service, infrastruktur och fritid på landsbygden och lokalt ledd utveckling. Inom landsbygdsprogrammets prioriterade område 6 är söktrycket högt och många ansökningar har beviljats stöd.

Resultatramens finansiella mål för prioriterat område 6 är att det ska uppgå till 20 procent av offentliga utgifter år 2018. En andel av dessa mål kopplas till tematiskt mål 9. Med tanke på den höga beslutstakten är prognosen att delmålen för resultatramen kommer att uppfyllas.

Investera i utbildning och i vidareutbildning, inklusive yrkesutbildning för färdigheter och livslångt lärande (Tematiskt mål 10)

Utbildning- och kompetensutveckling är relevant för att möta en fortsatt strukturomvandling i ekonomin. För individen, företag, organisationer och samhället är det nödvändigt att erhålla och uppdatera kompetens och de färdigheter som behövs för att möta förändrade kvalifikationskrav på arbetsmarknaden. Insatser på detta område bidrar till att uppnå Europa 2020-målen om utbildningsnivå, samt social delaktighet och sysselsättning.

Insatserna inom tematiskt mål 10 avser att stärka ställningen på arbetsmarknaden för i huvudsak sysselsatta kvinnor och män, men även för personer långt ifrån arbetsmarknaden, samt att tillgodose arbetsmarknadens behov av arbetskraft. Vidare finns ett mål om att stärka kopplingen mellan utbildning, arbetsliv och arbetsplatsförlagt lärande. För det senare målet består målgruppen enbart av organisationer. Inom ramen för socialfondsprogrammet har 57,46 miljoner euro beslutats, vilket motsvarar 31 procent av budgeten.

Antalet deltagare som påbörjat insatser uppgår till 12 750, varav 8 032 kvinnor och 4 718 män. Totalt 10 procent av de deltagare som avslutat insatsen har erhållit en formell kvalifikation.

Antalet deltagare som hittills påbörjat insatser motsvarar 16 procent av delmålet i resultatramverket. Det planerade deltagarantalet i de beslutade projekten pekar på att målet nås. Beträffande det ekonomiska målet, är det samma förhållande som för tematiskt mål 8 och 9, att mycket lite ännu är inlämnat i ansökan om mellanliggande utbetalning, men att senaste prognos visar att det finns förutsättningar att nå 85 procent av resultatramens krav på 58,15 miljoner euro.

När det gäller landsbygdsprogrammet är tematiskt mål 10 hittills uppfyllt till 33 procent av tilldelad budget, beräknat på beslutat belopp. I målet ingår prioriterat område 1, som bland annat handlar om att främja livslångt lärande och yrkesutbildning inom jord- och skogsbruk. Programmets prioriterade område 1 är horisontellt och ingår i samtliga övriga prioriterade områden. Området har inget angivet mål i resultatramen.

c) De europeiska struktur- och investeringsfondernas bidrag till nya landspecifika rekommendationer

Det föreligger inga nya landspecifika rekommendationer att beakta.

d) De europeiska struktur- och investeringsfondernas hantering av de förändrande utvecklingsbehoven

Till följd av att ungdomsarbetslösheten minskat och att relevanta målgrupper inte kommer ifråga för insatserna inom sysselsättningsinitiativet för unga, har diskussioner förts med Kommissionen om att använda möjligheten att 10 procent av den finansiella ramen får användas för deltagare bosatta utanför stödberättigade områden, samt att utnyttja möjligheten att öka åldersspannet för målgruppen så att den omfattar deltagare till och med 29 år. En programändring för socialfondsprogrammet, som föreslår en utökning av åldersintervallet, lämnades till Kommissionen under 2017.

Sverige har tagit ett stort ansvar i den globala flyktingkrisen och antalet asylsökande ökade kraftigt under senare delen av 2015. Att etablera de nyanlända på arbetsmarknaden är en viktig del av regeringens integrationspolitik. Mot den bakgrunden har ESF-rådet fått i uppdrag att särskilt prioritera insatser inom socialfonden riktade till nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Hösten 2016 gjordes en särskild uppföljning av insatser riktade till nyanlända. Där framgick bland annat att 28 procent av deltagarna inom programområde 2 var nyanlända. I denna grupp av deltagare var 38 procent kvinnor och 62 procent män. Förutom insatser riktade direkt till de nyanlända bedrivs flera projekt som syftar till att stärka kompetensen i mottagarorganisationen. Viktiga inslag i dessa insatser är kompetens kring trauman och kulturskillnader.

Table 1**Support used for climate change objectives**

Fund	A.Support used for climate change objectives in the Partnership Agreement	B.Support used for climate change objectives(1)	Percentage of support used compared to the Partnership Agreement (% B/A)
ESF	7 356 322,00	1 677 890,00	22,81%
Eruf	226 799 575,00	73 007 860,38	32,19%
Sammanhållningsfonden			
EHFF	12 420 866,00	35 434,00	0,29%
EJFLU	1 075 622 302,00	320 481 826,00	29,80%
Total	1 322 199 065,00	395 203 010,38	29,89%

(1) Cumulative, in EUR, based on eligible expenditure with the cut-off date of 31 December of the previous year.

(2) This also includes the YEI resources (YEI specific allocation and matching ESF support).

Table 2

For 2019 report only — Achievement of milestones based on the assessment of the Member State

3. FOR 2017 REPORT ONLY — ACTIONS TAKEN TO FULFIL THE EX ANTE CONDITIONALITIES SET OUT IN THE PARTNERSHIP AGREEMENT (ARTICLE 52(2)(C) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013)

Where appropriate, general information and assessment whether the actions taken to fulfil the applicable ex ante conditionalities set out in the Partnership Agreement not fulfilled at the date of adoption of the Partnership Agreement have been implemented in accordance with the timetable established.

Se kommentarer för mer information under respektive ex ante villkor.

Unfulfilled general ex-ante conditionalities in partnership agreement

Unfulfilled criteria of general ex-ante conditionalities in partnership agreement

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Fulfilled	Expected date for full implementation of remaining actions
--------------------	--------------------------------------	------------------	---

Unfulfilled general ex-ante conditionalities in partnership agreement

Actions taken to fulfil applicable general ex-ante conditionalities. This table on actions taken to fulfil applicable general ex-ante conditionalities is pre-filled with data from the PA if this data is presented in structured form in the PA.

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
--------------------	--------------------------------------	---------------------	-----------------	---------------------------	---	-------------------

Unfulfilled thematic ex-ante conditionalities in partnership agreement

Unfulfilled criteria of thematic ex-ante conditionalities in partnership agreement

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Fulfilled	Expected date for full implementation of remaining actions
T 04.1	2 Åtgärderna omfattar: nödvändiga åtgärder för att inrätta ett system för certifiering av byggnaders energieffektivitet i enlighet med artikel 11 i direktiv 2010/31/EU.	Yes	
T 04.1	3 Åtgärderna omfattar: åtgärder för att garantera strategisk planering för energieffektivitet i enlighet med artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU.	Yes	
T 05.2	1 Normer för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden fastställs i nationell lagstiftning och beskrivs i programmen;	Yes	
T 06.3	1 minimikrav på gödselmedel och växtskyddsmedel som avses i avdelning III kapitel I i förordning (EU) nr 1305/2013 beskrivs i programmen;	Yes	
T 06.4	1 tillämpliga bindande nationella normer beskrivs i programmen.	Yes	

Unfulfilled thematic ex-ante conditionalities in partnership agreement

Actions taken to fulfil applicable thematic ex-ante conditionalities. This table on actions taken to fulfil applicable thematic ex-ante conditionalities is pre-filled with data from the PA if this data is presented in structured form in the PA.

Ex-ante con	Criterion fulfilled in PA	not	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
T 04.1	2		Action plan in annex PA version 1.4			Yes	<p>Boverket har antagit föreskrifter och allmänna råd om fastställande av byggnadens energianvändning vid normalt brukande och ett normalår (BFS 2016:12, BEN 1)</p> <p>Dessa ska tillämpas vid verifiering av en byggnads specifika energianvändning (energiprestanda). Författningen innehåller en rättsligt bindande metod för hur normalt brukande av en byggnad ska beaktas. I 2 kap regleras hur en byggnads energianvändning ska beräknas vid normalt brukande och ett normalt år. I 3 kap regleras hur uppmätt energianvändning ska korrigeras till energianvändning vid normalt brukande och ett normalår. Den nya författningen BEN ska tillämpas både vid verifiering av att krav på en byggnads specifika energianvändning (energiprestanda) är uppfyllda och vid fastställande av en byggnads energiprestanda i en energideklaration.</p>

Ex-ante con	Criterion fulfilled in PA not	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
T 04.1	3	Action plan in annex to PA version 1.4			Yes	<p>Boverket har antagit föreskrifter och allmänna råd om fastställande av byggnadens energianvändning vid normalt brukande och ett normalår (BFS 2016:12, BEN 1)</p> <p>Dessa ska tillämpas vid verifiering av en byggnads specifika energianvändning (energiprestanda). Författningen innehåller en rättsligt bindande metod för hur normalt brukande av en byggnad ska beaktas. I 2 kap regleras hur en byggnads energianvändning ska beräknas vid normalt brukande och ett normalår. I 3 kap regleras hur uppmätt energianvändning ska korrigeras till energianvändning vid normalt brukande och ett normalår. Den nya författningen BEN ska tillämpas både vid verifiering av att krav på en byggnads specifika energianvändning (energiprestanda) är uppfyllda och vid fastställande av en byggnads energiprestanda i en energideklaration.</p>
T 05.2	1	Action plan in annex to PA version 1.3			Yes	I landsbygdsprogrammet är det relevanta förordningarna (normerna) listade.
T 06.3	1	Action plan in annex to PA version 1.3			Yes	I landsbygdsprogrammet är det relevanta förordningarna (normerna) listade.

Ex-ante con	Criterion fulfilled in PA not	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
T 06.4	1	Action plan in annex to PA version 1.3			Yes	I landsbygdsprogrammet är det relevanta förordningarna (normerna) listade.

Unfulfilled general ex-ante conditionalities in operational programme(s)

Unfulfilled criteria of general ex-ante conditionalities in operational programme(s). Please fill in these tables in case you have used the possibility related to EX-AC envisaged into Art. 111(4) - second paragraph of Regulation (EU) No 1303/2013

Programme	Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Fulfilled	Expected date for full implementation of remaining actions
------------------	--------------------	--------------------------------------	------------------	---

Unfulfilled general ex-ante conditionalities in operational programme(s)

Actions taken to fulfil applicable general ex-ante conditionalities. This table on actions taken to fulfil applicable general ex-ante conditionalities is pre-filled with data from the OP if this data is presented in structured form in the OP.

Programme	Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
------------------	--------------------	--------------------------------------	---------------------	-----------------	---------------------------	---	-------------------

Unfulfilled thematic ex-ante conditionalities in operational programme(s)

Unfulfilled criteria of thematic ex-ante conditionalities in operational programme(s). Please fill in these tables in case you have used the possibility related to EX-AC envisaged into Art. 111(4) - second paragraph of Regulation (EU) No 1303/2013

Programme	Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Fulfilled	Expected date for full implementation of remaining actions
------------------	--------------------	--------------------------------------	------------------	---

Unfulfilled thematic ex-ante conditionalities in operational programme(s)

Actions taken to fulfil applicable thematic ex-ante conditionalities. This table on actions taken to fulfil applicable thematic ex-ante conditionalities is pre-filled with data from the OP if this data is presented in structured form in the OP.

Programme	Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
------------------	--------------------	--------------------------------------	---------------------	-----------------	---------------------------	---	-------------------

4. IMPLEMENTATION OF MECHANISMS TO ENSURE COORDINATION BETWEEN THE ESI FUNDS AND OTHER UNION AND NATIONAL FUNDING INSTRUMENTS AND WITH THE EUROPEAN INVESTMENT BANK (EIB) (ARTICLE 52(2)(D) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013)

- a) An assessment of the implementation of the coordination mechanisms laid down in the Partnership Agreement and, if applicable, of any problems encountered in their implementation.
- (b) Where applicable, a description of adjusted and new coordination mechanisms.
- (c) Other elements, where relevant.

Tillväxtverket, Statens jordbruksverk och Svenska ESF-rådet har i uppdrag att samverka inom ramen för partnerskapsöverenskommelsen. Den främsta samordningsmekanismen för att gemensamt styra mot dessa mål är den fondöverskridande samverkan som inrättats på nationell nivå. Fondsamverkan ska också ta tillvara hur fonderna kompletterar varandra och motverka överlappningar. Fondsamverkan sker även på regional nivå, men då på regionala initiativ, med syfte att uppfylla de nationella målen. De flesta regioner har någon form av fondsamordningsgrupp, vissa är väl etablerade medan andra är i en uppbyggnadsfas. Samverkan finns också mellan ESI-fonderna och flera andra finansieringsinstrument, i syfte att få ett mervärde av satsningar och att undvika överlappning. Målet med fondsamordningen är att Sverige år 2020 har ett effektivt genomförande av ESI-fonderna, genom utvecklade former för samverkan och samarbete mellan myndigheterna på många nivåer. Myndigheterna har därför skapat en fondsamverkansgrupp, där Tillväxtverket utgör sekretariat. Arbetet fokuserar på att hitta synergier mellan fonderna. Det uppnås genom att myndigheterna har kunskap om respektive fonds verksamhetsområde och vad som kan identifieras som gemensamma frågor. En viktig del i det pågående arbetet i regionerna, är att synliggöra mervärdet av att agera samordnat mellan fonderna där det är möjligt, samt att synliggöra hur fonderna kan komplettera varandra. Inriktningen på fondsamordningen programperioden 2014-2020 är att arbetet inledningsvis fokuseras på informationsfrågor och resultat, liknande tillämpning av regelverk samt en harmonisering av horisontella principer. Under senare delen av programperioden bör fondsamordningen fokusera på en gemensam syn på lärande och resultatuppföljning, att synliggöra goda exempel, samt att verka för fondgemensamma satsningar. Slutet av perioden bör fokusera på att sammanställa och tillgängliggöra resultaten från fonderna. En uttalad ambition är också att arbetet på ett tydligare sätt ska sträva mot målen i EU:s strategi för Östersjöregionen. Arbetsgrupper för fondsamordningen är tillsatta inom följande områden: Gemensam tolkning och regelförenkling, Kommunikation, Horisontella kriterier, Regionala samverkansprocesser, Uppföljning och utvärdering, samt Lokalt ledd utveckling. Exempel på resultat från arbetet med fondssamordningen är en ny webbsida; www.eufonder.se. På webbplatsen samlas information om alla operativa program i Sverige som finansieras av ESI-fonderna. På webbplatsen finns också länkar till programmens projektbanker. ESI-support har upphandlats med ESF-rådet som ansvarig myndighet. ESI-support är en webbplats och en stödfunktion, som har till uppgift att stödja handläggare och projektägare i deras arbete med integration av de horisontella principerna i löpande verksamhet. Skriften Utveckla Sverige har tagits fram, en broschyr som ger en översikt över vilka program inom ESI-fonderna som berör Sverige, och i vilka program svenska organisationer, myndigheter och företag kan delta. En rapport har tagits fram med bedömning av möjligheter för ESI-fonderna att bidra till insatser som underlättar mottagandet av flyktingar. En gemensam utvärdering av ESI-fonderna har genomförts under 2016, denna slutrapporteras under vinter/vår 2017. Förutom samordningen mellan ESI-fonderna, finns också en rad samordningsmekanismer i förhållande till andra finansieringsinstrument, både på EU-nivå och nationellt.

Den nationella innovationsstrategin knyter på jordbruksområdet an till de möjligheter som finns, att inom landsbygdsprogrammet stötta innovativa satsningar inom ramen för det europeiska

innovationspartnerskapet för jordbruk, trädgård och rennäring, som i sin tur ger möjligheter till samarbeten på europeisk nivå. De två typerna av innovationsstöd har kunnat sökas sedan hösten 2015.

För att skapa förutsättningar för och underlätta för små och medelstora företag att växa, kan företagen med hjälp av exempelvis de regionala strukturfondsprogrammen, öka sin kunskap och skapa nätverk. För att underlätta företagens medverkan i nationella och europeiska forsknings- och innovationsprogram, finns bland annat COSME som riktar sig till alla slags små och medelstora företag, medan Horisont 2020 fokuserar mer på tidiga skeden och innovation. I Sverige är Tillväxtverket den nationella kontaktmyndigheten för COSME. Inom ramen för COSME finansieras Enterprise Europe Network (EEN), som ger råd och stöd till små och medelstora företag främst inom internationalisering. EEN har i Sverige organiserats i ett svenskt konsortium, som koordineras av Tillväxtverket. Konsortiet omfattar 14 nationella och regionala näringslivsorganisationer. I EEN-kontorens uppdrag ingår att ge råd och koppla samman svenska företag som söker internationella innovationspartners. Tillväxtverket och fem av aktörerna inom EEN samverkar även kring EU-kommissionens SME-Support. Det är ett supportkontor med uppgift att öka små och medelstora företags deltagande i Horisont 2020, som drivs av Research Institutes of Sweden (RISE). Tillväxtverket koordinerar också smart specialisering och stöttar regionalt utvecklingsansvariga aktörer i deras arbete med smart specialisering. Tillväxtverket har arrangerat två nationella konferenser och två regionala konferenser om smart specialisering. Vinnova är ansvarig kontaktpunkt i Sverige för Horisont 2020 och Tillväxtverket är biträdande nationell kontaktpunkt för de delar av Horisont 2020 som rör små och medelstora företag, samt finansieringsinstrumenten. Det innebär att företag hör av sig till såväl Vinnova som Tillväxtverket för att få information och myndigheterna har anordnat seminarier om möjligheter inom COSME och Horisont och synergier mellan Europeiska regionala utvecklingsfonden och Horisont 2020. EU-kommissionen har skapat ett så kallat Seal of Excellence, ett intyg som ges till företag som har nått höga poäng inom Horisont 2020-utvärderingen, men vars ansökningar inte har blivit godkända. Vinnova har gett dessa företag en möjlighet att få svenskt stöd istället, om de kommit över en viss poäng.

Landsbygdsprogrammet ger möjlighet för jordbruksföretag, att inom ramen för det europeiska innovationspartnerskapet för jordbruk, delta i så kallade innovationsgrupper med praktiker, rådgivare och forskare. Dessa satsningar skapar också möjlighet för företagare att knyta internationella kontakter och delta i projekt inom ramen för Horisont 2020. Det kan handla om tematiska nätverk eller multiaktörsprojekt. Sverige har idag representanter i flera av dessa satsningar. En länk till gränsöverskridande samverkan är de ämnesspecifika Fokusgrupper som ordnas av EU-kommissionen i samverkan med EIP-Agri Service Point och där flera deltagare kommer från Sverige.

Programmet Kreativa Europa ska stärka de europeiska kulturella och kreativa sektorernas konkurrenskraft för att liksom alla andra EU-program uppnå Europa 2020-målen om att främja smart och hållbar tillväxt för alla. Kreativa Europa har också följande särskilda mål:

- Främja cirkulationen över gränserna för kulturella och kreativa verk och aktörer, i synnerhet konstnärer, nå ut till ny och större publik samt förbättra tillgången till kulturella och kreativa verk med särskild inriktning på barn, unga, personer med funktionsnedsättningar och underrepresenterade grupper.
- Stärka den finansiella kapaciteten hos mikro, små och medelstora företag och organisationer inom kulturella och kreativa sektorer på ett hållbart sätt.
- Främja utarbetandet av policyutveckling, innovation, publikutveckling och nya affärs- och ledningsmodeller genom stöd till transnationellt policysamarbete.

Statens kulturråd och Svenska Filminstitutet har regeringens uppdrag att vara nationell kontaktpunkt och sprida information om EU-programmet. Myndigheterna ska också sprida kunskap om kulturens roll för regional tillväxt och attraktionskraft och verka för ett strategiskt fokus på kultur samt

kulturella och kreativa näringar. En ytterligare viktig uppgift är att bidra till att konst- och kulturaktörer informeras om möjligheterna att söka finansiering inom EU:s struktur- och investeringsfonder åren 2014-2020. De flesta läns regionala kulturplaner pekar både på kulturens och de kulturella och kreativa näringarnas breda roll för regional tillväxt. Ett antal län arbetar också efter fleråriga planer för kulturella och kreativa näringar. Tillväxtverket finansierar projekt för kompetensutveckling regionalt, i syfte att fördjupa och bredda kunskapen om utveckling av kulturella och kreativa företag. Tillväxtverket anordnar också årliga nationella konferenser om kulturella och kreativa näringar. Statens kulturråd rapporterar årligen utfallet av svenska projekt med kulturanknytning som beviljats stöd via EU:s struktur- och investeringsfonder, inklusive projekt inom de territoriella samarbetsprogrammen. I rapporten för 2016 redovisas att 127 svenska projekt med kulturanknytning har beviljats stöd från regionalfondsprogrammen, socialfondsprogrammet och landsbygdsprogrammet.

I Sverige finns finansieringsinstrumenten inom regionala utvecklingsfonden i form av riskkapital för små- och medelstora företag. I samtliga av de regionala struktur- och investeringsfonder, har regionala bolag inom ALMI Invest koncernen utsetts att förvalta de regionala riskkapitalfonderna. Syftet med dessa fonder är att öka det regionala utbudet av riskkapital till små och medelstora företag med tillväxtpotential i tidiga faser. Under 2016 har fondernas verksamhet kommit igång enligt plan. I det nationella regionalfondsprogrammet har avtal slutits med Europeiska Investeringsfonden (EIF) för genomförande av en så kallad fond-i-fond. Fond-i-fonden ska investera i underfonder, som i sin tur ska investera i innovativa små- och medelstora företag med tillväxtpotential. EIF har under 2016 haft en utlysning för urval av förvaltare av underfonderna. Det övergripande syftet med fond-i-fonden är att främja tillkomsten av nya förvaltare i Sverige, som investerar i små- och medelstora företag i tidiga skeden. Tillväxtverket har också slutit avtal med Almi Invest om en grön investeringsfond, inom ramen för det nationella regionalfondsprogrammet. Fonden ska investera i innovativa små och medelstora företag med tillväxtpotential, som erbjuder varor och tjänster som minskar klimatutsläppen. Fonden kommer att vända sig till företag i tidiga skeden.

Förutom miljöersättningar och andra stödåtgärder i landsbygdsprogrammet, finns möjligheter i form av långsiktigt stöd på nationell nivå till jordbruket i de nordliga områdena i Sverige. I hela landet finns marknadsstöd och direktstöd till jordbruket. Liksom stöden inom landsbygdsprogrammet, ligger även dessa instrument inom Jordbruksverkets verksamhetsområde. Det främjar en samordnad hantering och arbetet med att förenkla hanteringen diskuteras gemensamt för dessa instrument.

EU:s finansieringsinstrument för miljö och klimat (LIFE), kan komplettera insatser både inom landsbygdsprogrammet och inom havs- och fiskeriprogrammet. Rutiner finns som beskriver hur man tar tillvara stödmöjligheterna. LIFE är det enda finansiella instrumentet inom EU, som är helt tillägnat miljön. I det nya LIFE-programmet finns två delprogram, ett för miljö och ett för klimat. Projekten från LIFE får inte finansieras av andra fonder. Rollen för andra fonder är att stödja genomförandet av kompletterande åtgärder. Både landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet innehåller åtgärder som kan komplettera LIFE. Möjligheterna att utveckla samordningen mellan LIFE och landsbygdsprogrammet finns bland annat inom frågan om klimatförändringar och klimatanpassningar.

Det finns exempel där erfarenheter från socialfonden har använts i arbetet med FEAD, inte minst gällande rutiner, kunskapsöverföring, projektrigging med mera. På Svenska ESF-rådet arbetar två personer deltid med uppdraget. På de forskardagar som FEAD anordnar är även andra samordnare och analytiker från ESF-rådet inbjudna. ESI-support ska stötta socialfonden kring horisontella principer och FEAD disponerar medel från ESI-support. FEAD kommer även att arbeta med ESI-support för att lyfta fram strategiska projekt där det finns komparativa fördelar att öka kunskaper för båda fonderna.

Svenska ESF-rådet och Migrationsverket påbörjade ett samarbete under 2014 för att utveckla ett IT-baserat handläggningsstöd. Under 2015 och 2016 har utveckling och anpassningar genomförts och funktioner har kommit i drift för AMIF i olika så kallade releaser under 2016. Systemets uppbyggnad

syftar till att ärenden ska handläggas korrekt och effektivt enligt de lagar, regler och förordningar som är relevanta för myndigheten och det ska även ge stöd och service till projektägare, AMIF och andra intressenter, samt till allmänheten.

Eures har genom EU-kommissionens beslut om reformering, gått från att vara en mer rådgivande och informerande funktion, till att bli ett konkret och användbart matchningsverktyg. Arbetsförmedlingen har utsetts av regeringen att fullgöra funktionen av att vara nationellt samordningskontor för Eures i Sverige. 2015 upphörde den tidigare direkta finansieringskällan från EU-kommissionen till medlemsländerna vad gäller Eures-aktiviteter. Istället hänvisades länderna till ESF-finansiering, eller annan finansiering. För Sveriges del tecknades 2015 ett så kallat samverkansavtal mellan Svenska ESF-rådet och Arbetsförmedlingen gällande Eures-aktiviteter. Med anledning av Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2016/589 om ett europeiskt nätverk för arbetsförmedlingar (Eures), har Arbetsförmedlingen beviljats medel från socialfondsprogrammet för att 2017 inrätta ett utvecklat nationellt samordningskontor.

5. IMPLEMENTATION OF THE INTEGRATED APPROACH TO TERRITORIAL DEVELOPMENT, OR A SUMMARY OF THE IMPLEMENTATION OF THE INTEGRATED APPROACHES THAT ARE BASED ON THE PROGRAMMES, INCLUDING PROGRESS TOWARDS ACHIEVEMENT OF PRIORITY AREAS ESTABLISHED FOR COOPERATION (ARTICLE 52(2)(E) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013)

(a) General commentary and assessment.

Programmen för Europeisk territoriellt samarbete (ETS) finansieras av regionala utvecklingsfonden och är viktiga verktyg för territoriell utveckling. ETS-programmen är en viktig del av den regionala och nationella tillväxtpolitiken och har en stark koppling till övriga ESI-fonder. Synergier ska främjas och överlappning ska undvikas för att europeiska, nationella och regionala satsningar ska komplettera varandra och så effektivt som möjligt bidra till målen i Europa 2020-strategin och målen i EU:s strategi för Östersjöregionen.

Sverige deltar i totalt 13 program för Europeiskt territoriellt samarbete, samt ett grannskapsprogram. Förutom de fyra interregionala nätverksprogrammen som omsluter samtliga 28 medlemsstater, deltar Sverige i sex gränsregionala (Nord, Botnia-Atlantica, Sverige-Norge, Öresund-Kattegat-Skagerrak, Central Baltic och South Baltic) och tre transnationella program (Östersjöprogrammet, Nordsjöprogrammet samt Norra periferin och Arktis), samt ett grannskapsprogram (Kolarctic CBC som är en del av Europeiska grannskapsinstrumentet -ENI CBC, men som även har finansiering av regionala utvecklingsfonden).

Det territoriella samarbetet som Sverige deltar i syftar till att arbeta med utmaningar som har identifierats gemensamt i respektive programområde. De prioriteringar som är gjorda, har som utgångspunkt att det ska finnas ett mervärde av att de genomförs gränsöverskridande. De flesta ETS-programmen har valt fyra eller färre tematiska mål. Flest program har valt de tematiska målen 1, 3, 6 och 7.

En viktig förutsättning för de territoriella programmens möjligheter att bidra till hållbar tillväxt, är att de är samordnade med övrigt regionalt, nationellt och europeiskt tillväxtarbete. Tillväxtverket ansvarar för nationell samordning och utveckling av genomförandet av Europeiska regionala utvecklingsfonden i Sverige, inklusive ETS.

EU:s strategi för Östersjöregionen (EUSBSR) är det första exemplet på så kallade makroregionala strategier i EU. EUSBSR är ett samarbete mellan EU:s länder runt Östersjön. Strategin har tre huvudsakliga mål: rädda havsmiljön, länka samman regionen och öka välbefindandet. Så kallade flaggskepp är föregångsprojekt som verkar som goda exempel och inspirationskällor.

En annan viktig insats som genomförs genom ett integrerat tillvägagångssätt, är hållbar stadsutveckling. Minst 5 procent av medlen från regionala utvecklingsfonden 2014–2020 ska investeras i hållbar stadsutveckling. Detta gäller för hela EU. I Sverige finns satsningen på hållbar stadsutveckling i tre av de åtta regionala strukturfondsprogrammen.

Tillväxtverket har samverkat med Boverket, Energimyndigheten, Naturvårdsverket och Trafikverket kring regeringsuppdraget att förvalta en Plattform för frågor om hållbar stadsutveckling. Under 2016 har Plattformen fokuserat på bostadsutmaningen.

Tillväxtverket ansvarar för ett tematiskt kunskapsstöd inom hållbar stadsutveckling. Det tematiska kunskapsstödet bidrar i såväl handläggningen av medel från regionala

utvecklingsfonden som i arbetet med Plattformen för hållbar stadsutveckling.

För att lyckas med hållbar utveckling behövs ett utökat samarbete mellan offentlig sektor, akademi och näringsliv. Därför är URBACT III-programmet ett viktigt forum för svenska städer, för utbyte och lärande mellan städer i hela Europa angående nya innovativa metoder för att kunna kraftsamla kring lokala utvecklingsplaner. Arbetet tog fart under 2016 och Tillväxtverket deltog på en rad möten och konferenser, för att berätta om möjligheterna i programmet och lyfta fram resultat. Under året lanserades en webbsida (<http://urbact.eu/urbact-i-sverige>), med aktuell information om de nätverk och projekt där svenska städer ingår som partners.

(b) In relation to Article 15(2)(a)(i) of Regulation (EU) No 1303/2013 — Overview of implementation of Community-led local development.

Lokalt ledd utveckling (LLU) har implementerats i alla fyra ESI-fonder genom integrerade flerfondsstrategier, som LAG (Local Action Group) har tagit fram och ansvarar för att genomföra. Lokalt ledd utveckling har skrivits in i tre program: landsbygdsprogrammet (där LLU är en del av programmet), havs-och fiskeriprogrammet (där LLU är en del av programmet) och regional- och socialfondsprogrammet för lokalt ledd utveckling (som finansieras av både socialfonden och regionala utvecklingsfonden). Budgeten för Lokalt ledd utveckling är 125 miljoner euro (siffrorna avser endast EU-medel). Alla fyra ESI-fonder avsätter medel för Lokalt ledd utveckling. Merparten, 80 %, är dock medel från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet för alla tre programmen och har därmed ansvar för alla fyra fonder vad gäller lokalt ledd utveckling. Strukturen med en förvaltande myndighet för alla fonder möjliggör en tät fonsdamordning och innebär en väg in för LAG och leader-områdenas personal. Fonsdamordningen kan därmed ske på strategiskt, regelutvecklande, programledande och handläggande nivå.

I april 2014 genomfördes en utlysning för att ta fram och lämna in förslag till lokala utvecklingsstrategier. Alla fyra ESI-fonder hanterades samtidigt och med samma tidsplan. Urvalskriterier för att bedöma strategierna och det organisatoriska upplägget togs fram. De inlämnade strategierna granskades och bedömdes av en expertgrupp. En urvalskommitté tillsattes enligt EU-förordningen, som rangordnade strategierna. Bedömningen och rangordningen gjordes för varje fond för sig. Prioriteringen kompletterades med en budgetfördelningsnyckel och kravet på att uppnå ett minimibelopp i fördelad budget. Resultatet av urvalsprocessen och budgetfördelningen för de lokala utvecklingsstrategierna blev 48 LAG i olika sammansättningar. Sammanlagt omfattar de 48 utvecklingsstrategierna en befolkning om 5,8 miljarder kvinnor och män.

Framför allt på grund av regionala utvecklingsfonden och socialfonden, har det varit möjligt att finansiera projekt inom lokalt ledd utveckling även inom städer och större tätorter. Om det ingår en större tätort (mer än 20 000 invånare) i ett leader-område som finansieras av regionala utvecklingsfonden, så finns det krav på urvalskriterier i projekturvalet som prioriterar stadsutvecklingsprojekt eller projekt som gynnar utbytet eller samarbete mellan stad och land. De leader-områden som täcker in de största tätorterna är exempelvis Leader Längs Göta Älv (delar av Göteborgs kommun), Lokalt ledd utveckling Halland (Halmstads kommun, Varbergs kommun och Falkenberg s kommun), Leader Mellansjöländet (Örebro kommun), Leader Mittland Plus (Sundvalls kommun) och Leader Närheten (Karlstads kommun).

Genom att Jordbruksverket är förvaltande myndighet för lokalt ledd utveckling, finns det förutsättningar att samordna och harmonisera regelverk och krav för projekt. Genom särskilda skrivningar i tillämpnings- och finansiella förordningar ställs dock högre krav i jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, än i de andra fonderna.

Genom uppdraget om fonsdamordning har det skapats forum för erfarenhetsutbyte och kvalitetssäkring mellan Jordbruksverket och de andra två förvaltande myndigheterna för ESI-fonderna i Sverige. Genom Landsbygdsnätverket finns också samarbete inom alla fonder, som erbjuder viktiga stödfunktioner och forum för lokala aktörer och LAG att träffas.

(c) In relation to Article 15(2)(a)(i) of Regulation (EU) No 1303/2013 — Overview of implementation of integrated territorial investments, where appropriate.

I det regionala strukturfondsprogrammet för Västsverige, genomförs insatser för hållbar stadsutveckling genom integrerade territoriella investeringar (ITI). Insatserna avgränsas geografiskt till Göteborgs kommun, omfattar programmets samtliga insatsområden och avser tre beviljade projekt. Det sammanlagda beviljade beloppet motsvarar öronmärkningen i programmet till hållbar stadsutveckling på minst 5 procent av de medel som avsatts till de tematiska målen 1, 3 och 4.

Göteborgs kommunstyrelse antog i juni 2015 en sektorsövergripande integrerad plan, som ligger till grund för dessa insatser. I planen beskrivs genomförandet av de integrerade territoriella investeringarna och den pekar ut tre sektorsövergripande projekt för hållbar stadsutveckling. Inom tematiskt mål 1 genomför Göteborgs kommun projektet Göteborg som testarena för små och medelstora företag. Inom tematiskt mål 3, genomför Göteborgs kommun samverkansprojektet One Stop Future Shop. Inom tematiskt mål 4 genomförs samverkansprojektet Stadslandet Göteborg.

ITI-verktyget i det västsvenska programmet inom regionala utvecklingsfonden har bidragit till att minska de svårigheter, som ibland uppstår när man genomför stadsutvecklingsinsatser över flera sektorer och administrativa gränser. ITI har bidragit till en ökad samordning inom stadens organisation i urval, förankring, genomförande och uppföljning av projekten. Projekten betraktas inte som avgränsade satsningar, de ingår i ett bredare sammanhang. Det gäller synkningen med stadens övergripande strategier, de konkreta kopplingarna projekten emellan, samt geografin, då projekten omfattar hela Göteborgs kommun. En ökad fondsamordning har åstadkommit genom stadens långsiktiga planering, där en röd tråd finns mellan de enskilda ESI-projekten. Exempel på sådana kopplingar är mellan stad och land och mellan socioekonomiska utmaningar och förutsättningar i näringslivet.

(d) In relation to Article 15(2)(a)(ii) of Regulation (EU) No 1303/2013, where appropriate, overview of implementation of macro-regional strategies and sea basin strategies.

Inriktningen under innevarande programperiod är att på ett strategiskt sätt använda de möjligheter som ESI-fonderna ger, för att finansiera samarbetsprojekt med andra medlemsländer och tredje land. Genom att beakta EU:s strategi för Östersjöregionen (EUSBSR) vid transnationella insatser tillförs en inriktning och ett mervärde. Det gäller inte enbart insatser inom ramen för de program inom målet för europeiskt territoriellt samarbete (ETS) som Sverige deltar i, utan också inom ramen för övriga program inom ESI-fonderna.

Tillväxtverket har i uppdrag att verka kunskapsuppbyggande för 44 myndigheter och länsstyrelser, som ska stödja genomförandet av EUSBSR, samt att hålla samman ett brett genomförandenätverk. Jordbruksverket och Svenska ESF-rådet deltar aktivt i nätverket. Tillväxtverket har även i uppdrag att bistå i fondöverskridande frågor för ESI-fonderna. Jordbruksverket är policysamordnare (PAC) för delområdet Fiske och Vattenbruk inom policyområdet Bioekonomi. Dessa olika uppdrag skapar en effektiv samordning mellan den nationella politiska nivån, EU:s strategi för Östersjöregionen och de förvaltande myndigheterna för ESI-fonderna.

Inom det nationella och de åtta regionala strukturfondsprogrammen finns möjlighet att arbeta inom Östersjöregionen genom makroregionalt integrerade projekt eller den transnationella komponenten (TNK). Makroregionalt integrerade projekt, innebär att det transnationella samarbetet är förutbestämt redan vid ansökan. TNK innebär en transnationell tilläggsbudget på ett redan befintligt projekt inom regionala utvecklingsfonden. TNK ska ge ett mervärde och bidra till EUSBSR.

Inom socialfonden finns möjlighet att söka medel för transnationellt samarbete med inriktning på Östersjöregionen i nästan alla utlysningar. Europautlysningarna (synkroniserade utlysningar på europeisk nivå) ger särskild prioritet till projekt kopplade till EUSBSR. Socialfonden använder sig av modellen makroregionalt integrerade projekt. Svenska ESF-rådet avsatte medel för det svenska deltagandet i Europautlysningarnas första ansökningsomgång som genomfördes 2016/17. Tolv ansökningar inkom och ett antal av dessa har kopplingar till EUSBSR.

Landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet ger också möjlighet till stöd för projekt mellan länder i Östersjöregionen, främst i formen av makroregionalt integrerade projekt. I Landsbygdsprogrammet finns en samsamarbetsåtgärd som kan ge stöd till transnationella samarbeten generellt. I Lokalt ledd utveckling genom leadermetoden, finns också särskilda medel för att stödja interregionalt, men även transnationellt samarbete.

I havs- och fiskeriprogrammet finns stödmöjligheter för internationella erfarenhetsutbyten inom en specifik åtgärd gällande tekniska lösningar inom fisket. Det finns även stödmöjlighet för att utforma bevarandeåtgärder och regionalt samarbete tillsammans med andra länder. Åtgärderna är dock inte direkt kopplade till EUSBSR.

Inga program har än så länge haft specifika utlysningar enbart relaterade till EU:s strategi för Östersjöregionen. Inom socialfonden har det funnits en gemensam utlysning inom Europautlysningarna med inriktning på EUSBSR inom området Youth Employment.

Jordbruksverket, Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket har alla etablerat samarbete med förvaltande myndigheter i Östersjöregionen.

Svenska Institutet genomförde under 2016 en kursatsning inom ramen för Baltic Leadership Programme. Kursen riktade sig till de förvaltande myndigheterna för landsbygdsprogrammen i Östersjöländerna. Det resulterade i ett nätverk (Baltic Sea Network-EARDF), som träffas två gånger

per år och koordineras med de nationella landsbygdsnätverkens möten.

Det svenska landsbygdsnätverket deltar sedan 2008 i ett samarbete runt Östersjön med två träffar per år, för erfarenhetsutbyte och planering av gemensamma aktiviteter. Styrgrupperna för det finska och det svenska landsbygdsnätverket har därutöver träffats vid ett par tillfällen.

Baltic Sea Network-ESF (BSN) är ett nätverk bestående av de ansvariga myndigheterna för socialfonden i länderna runt Östersjön. Nätverket har arbetat med kompetensutveckling kring Östersjöstrategin och utbyte kring programgenomförande och finansieringsmöjligheter.

Ett nätverk för regionala utvecklingsfondens förvaltande myndigheter i Östersjöregionen etablerades 2016. Syftet är att hitta vägar för projekt inom regionala utvecklingsfonden att samarbeta mellan länderna kring Östersjön. Nätverket hade tre träffar under 2016 och verkade för att etablera ett första TNK projekt.

(e) In relation to Article 15(2)(a)(iii) of Regulation (EU) No 1303/2013, where appropriate, overview of the implementation of the integrated approach to address needs of geographical area most affected by poverty or of target groups at highest risk of discrimination or social exclusion.

- A description of the actions taken to address the specific needs of geographical areas most affected by poverty or of target groups at highest risk of discrimination or social exclusion.
- A description of the results achieved in addressing the needs of these geographical areas/target groups.

Redovisningen av insatser och resultat baseras både på de särskilda utlysningar som gjorts för socialt hållbar stadsutveckling och insatser inom det tematiska målet 9 inom socialfonden. I programområdena för Sydsverige och Stockholm, har en respektive två utlysningar gjorts, som direkt riktar insatser för en socialt hållbar stadsutveckling och totalt har 10 projekt beviljats stöd.

De beviljade projekten har olika inriktningar, men tre huvudinriktningar kan ses i form av insatser för ungdomar, insatser för invandrare som inte kommit in på arbetsmarknaden och insatser för nyanlända. Projekten i Sydsverige startade under hösten 2016 och kan ännu inte redovisa några resultat. Projekten i Stockholm har totalt 370 deltagare, varav 205 kvinnor och 165 män. Av dessa har 128 deltagare hunnit avsluta insatserna, varav 73 kvinnor och 55 män. Resultatet hittills är att 52 procent av de deltagare som avslutat insatsen stärkt sin ställning på arbetsmarknaden, varav 59 procent av kvinnorna och 42 procent av männen. Med stärkt ställning på arbetsmarknaden avses deltagare som vid avslut arbetar som anställd eller i egen verksamhet, studerar, har en praktik- eller lärlingsplats, samt deltagare som tidigare var utanför arbetskraften, som vid avslut är arbetssökande hos Arbetsförmedlingen.

Till utlysningarna i Stockholm är en övergripande utvärdering kopplad som ska samla ett aggregerat resultat från projekten och som kan säga något i vad mån projekten gemensamt bidragit till att minska de inomregionala socioekonomiska skillnaderna. De första resultaten från denna övergripande utvärdering pekar på att bärande idéer i utlysningen försvagats på projektnivån. Fokus ligger nu snarare på utveckling av metoder, som på sikt kan bidra till att öka de regionala aktörernas förmåga att erbjuda stöd till individer som är bosatta i utsatta områden, snarare än direkta effekter i de berörda områdena. Projektinsatsernas relativa storlek i förhållande till andra satsningar som görs, innebär också att effekter på stadsdelsnivå kommer att bli svåra att spåra.

I det svenska socialfondsprogrammet riktas inga åtgärder mot särskilda behov i geografiska områden med fattigdom. I de regionala planerna för Sydsverige, Stockholm och Västsverige finns skrivningar som lyfter fram behovet av insatser för en hållbar stadsutveckling ur ett socioekonomiskt perspektiv.

Inom ramen för det tematiska målet 9, Främja social inkludering, samt bekämpa fattigdom och diskriminering, riktas insatserna till män och kvinnor som står särskilt långt från arbetsmarknaden. Målgruppen består av personer som har en sammansatt problematik med arbetslöshet i kombination med till exempel avsaknad av arbetslivserfarenhet och nätverk, ohälsa och funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, sociala skäl eller språkhinder. Insatser inom det tematiska målet 9 bedrivs i samtliga regioner och totalt har 53 projekt beviljats stöd. Totalt har ca 2 200 personer påbörjat deltagande i insatser inom tematiskt mål 9, varav 1 145 kvinnor och 1 067 män. Av dessa har 964 hunnit avsluta insatserna, varav 465 kvinnor och 499 män. Resultatet hittills är att 41 procent av de deltagare som avslutat insatsen stärkt sin ställning på arbetsmarknaden, varav 38 procent av kvinnorna och 44 procent av männen.

(f) In relation to Article 15(2)(a)(iv) of Regulation (EU) No 1303/2013, where appropriate, overview of implementation to address demographic challenges of areas which suffer from severe and permanent natural or demographic handicaps.

Det särskilda gleshetsstödet från EU till Övre Norrland och Mellersta Norrland kan kompensera och bidra till att minska några av de naturliga nackdelarna i norra Sverige. Nedan redovisas hur åtgärderna i programmen i Övre Norrland och Mellersta Norrland har inriktats under de första åren i genomförandet.

Det finns planer på såväl nationell som regional nivå, avseende angelägna investeringar i robusta transportsystem på regional nivå. Då avstånden är långa, och glesheten betydande för såväl näringsliv som individer, ger investeringar via regionala utvecklingsfonden möjligheter att skapa en effektivare regionförstoring via en förbättrad transportinfrastruktur. I Övre Norrland har hittills fyra projekt kommit till stånd, varav två är i uppstartsfas och inget är avslutat. Tre av projekten ska genomföra infrastrukturella åtgärder (bland annat i en hamn). Mellersta Norrland har haft stor efterfrågan inom området, vilket har resulterat i fyra angelägna projekt, varav Mittstråket är ett. Satsningarna bedöms bidra till regionens näringslivsutveckling, genom att öka kapaciteten i befintlig transportinfrastruktur. Nya och utvecklade multimodala transportförbindelser utvecklas, vilket resulterar i en minskning av transporternas negativa miljöpåverkan.

Tillgång till bredband är en förutsättning för konkurrens på lika villkor för regionens företag. I Övre Norrland och Mellersta Norrland har det varit ett stort intresse för att bidra till utvecklingen av bredbandsinfrastrukturen i Norra Sverige. De ortssammanbindande nät som byggs, omfattar de sträckor som fått högst prioritet utifrån regionala behov och som ger små och medelstora företag tillgång till bredband med minst 100 Mbit/s överföringshastighet. Satsningarna är tydligt kopplade till bredbandsatsningarna inom landsbygdsprogrammet, i såväl planering som genomförande.

Förutom bredbandsinvesteringarna, finns också satsningar för utbyggnad av offentliga e-tjänster för att öka den digitala delaktigheten hos befolkningen, inklusive företagare.

Universiteten har en framträdande roll i utvecklingen av Övre Norrlands och Mellersta Norrlands innovativa miljöer. I Övre Norrland har investeringar genomförts i samtliga av regionens sju styrkeområden för smart specialisering, med tyngdpunkt på teknik- och tjänsteutveckling inom industrin.

Mellersta Norrlands små företag har långt till forskningsmiljöerna. I de hittills beviljade forsknings- och innovationsprojekten finns tydliga ambitioner att skapa kopplingar mellan forskningsutövare och näringslivet. Engagemanget från näringslivet är tydligt och i flera fall handlar det om stora företag, vilket är viktigt för att kunna driva en innovationsprocess som resulterar i kommersialisering.

I Norra Sverige har det hittills varit en relativt låg efterfrågan på medel för att öka användningen av förnybar energi. Några investeringar är dock gjorda. Dit hör bland annat satsningar för att förbättra laddinfrastrukturen för elfordon, vilket gör att elbilar kan röra sig över större geografiska områden. Ett antal beviljade förstudier kommer förhoppningsvis att leda till fler ansökningar under andra delen av programperioden.

Inom ramen för de regionala strukturfondsprogrammen i Övre Norrland och Mellersta Norrland, har medel fördelats till fem projekt för företagsstöd, i tre av de fyra länen i Norra Sverige. Medfinansieringen från regionala utvecklingsfonden har möjliggjort mer stöd till fler satsningar i företag i de glest befolkade kommunerna, än vad som hade varit möjligt med enbart de regionala anslagen. I inlandskommunerna har stöd i stor utsträckning gått till företag inom besöksnäringen och till tillverkningsindustrin.

Norra Sverige berörs främst av tre Interreg-program; Nord, Botnia Atlantica och Sverige-Norge. Nordprogrammet har stor betydelse för det gränsöverskridande samarbetet, för att bland annat uppnå kritisk massa genom klusterutveckling, men också ur ett klimat- och miljöperspektiv. Genomförandet löper på väl, särskilt när det gäller FoU och Innovationer. Inom insatsområdet Entreprenörskap har det regionala strukturfondsprogrammet Övre Norrland och Interreg Nord, kunnat skapa synergier genom bland annat två besöksnärlingsprojekt.

6. WHERE APPROPRIATE, ACTIONS TAKEN TO REINFORCE THE CAPACITY OF THE MEMBER STATE AUTHORITIES AND BENEFICIARIES TO ADMINISTER AND USE THE ESI FUNDS (ARTICLE 52(2)(F) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013)

Fondgemensamt erfarenhetsutbyte om uppföljning och utvärdering är en av de åtgärder som bedrivs för att öka kapaciteten hos myndigheter och stödmottagare. Ett syfte är att diskutera gemensamma uppföljnings- och utvärderingsproblem. Förutom fondgemensamt arbete, har de tre förvaltande myndigheterna också var och en för sig genomfört en rad kapacitetshöjande åtgärder, i syfte att följa upp, utvärdera och stärka fondernas resultat och effekter på kort och lång sikt.

På Jordbruksverket har ett särskilt utvärderingssekretariat inrättats för att analysera utvecklingen av de program som myndigheten förvaltar, enligt upprättade utvärderingsplaner. När det gäller erfarenhetsutbyte mellan havs- och fiskeriprogrammet, lokalt ledd utveckling och landsbygdsprogrammet, har det nationella landsbygdsnätverket en viktig roll. I landsbygdsnätverket deltar sammanlagt nära 150 myndigheter, leadergrupper och icke vinstdrivande organisationer som är intresserade av eller berörs av landsbygdsfrågor.

På europeisk nivå deltar det svenska landsbygdsnätverket aktivt i möten och fokusgrupper inom det europeiska landsbygdsnätverket (The European Network for Rural Development, ENRD), och det europeiska nätverket för fiskeområdesgrupper (FARNET).

En viktig del av Svenska ESF-rådets arbete med att säkerställa en god genomförandekapacitet, har varit att bygga upp en förstärkt analys- och utvärderingsfunktion med forskarkompetens vid myndigheten. Att följa utvecklingen inom arbetsmarknads-, utbildnings- och närings- och regionalpolitiken är en viktig uppgift, för att få underlag för att rikta insatserna mot rätt områden och målgrupper. En del av detta arbete är uppbyggnaden av temaplattformar.

Tillväxtverket är en kunskapsmyndighet som bedriver ett systematiskt arbete med utvärdering och kunskapsutveckling. Enligt den antagna planen för utvärdering, ska utvärderingsinsatserna bygga på en struktur för lärande utvärdering med tre beståndsdelar: Utveckling av utvärderingsunderlag, Programövergripande tematisk utvärdering samt Lärande och samverkan. I planen tydliggörs att utvärderingsarbetet ska ske löpande, i syfte att både förbättra kvaliteten på programmets utformning och genomförande, samt bedöma deras effektivitet och måluppfyllelse.

En lärdom från föregående programperiod var att samordningen mellan de regionala strukturfondsprogrammets genomförande och den nationella politiken för ökad konkurrenskraft och regional tillväxt behöver utvecklas. I nuvarande programperiod har Tillväxtverket därför etablerat ett kunskapsstöd inom myndigheten. Kunskapsstöden utgår från de tematiska målen och ska bidra till kunskapsutveckling och lärande inom respektive område.

De tre förvaltande myndigheterna har också var och en utvecklat nya IT-system för fonderna inför programperioden 2014-2020. Målet är att alla ansökningar ska göras elektroniskt. Systemen ger verktyg för hela processen, från ansökan om stöd och ansökan om utbetalning, via administrativa kontroller och kontroller på plats, till attesterande myndighets betalningsansökan till kommissionen och överföring av underlag för revisionsmyndighetens urval av projektrevisioner. Andra kapacitetshöjande insatser finns beskrivna i andra delar av Framstegsrapporten.

7. ACTIONS TAKEN AND PROGRESS ACHIEVED TOWARDS A REDUCTION IN THE ADMINISTRATIVE BURDEN FOR BENEFICIARIES (ARTICLE 52(2)(G) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013)

En minskad administrativ börda för stödmottagarna har varit en grundförutsättning i de tre förvaltande myndigheternas arbete med att etablera programperioden 2014–2020. Vid utformning av IT-system, föreskrifter, riktlinjer och handledningar, har förenkling varit en viktig del av utvecklingsarbetet. Alla tre myndigheterna har sedan bedrivit ett fortsatt förenklingsarbete, där erfarenheter som förmedlas från stödmottagarna tas tillvara.

De förvaltande myndigheterna har samordnat en del åtgärder för att minska den administrativa bördan för stödmottagarna. I andra fall har myndigheterna gjort bedömningen att fondernas olika syften och målgrupper gör att stödmottagarnas önskemål bättre tillgodoses genom lösningar som ser olika ut mellan fonderna.

Ett exempel på ett ESI-gemensamt utvecklingsarbete är arbetet med de förenklade kostnadsalternativen. Arbetet har resulterat i ett gemensamt lärande kring möjligheterna att minska den administrativa bördan för stödmottagarna. Samarbetet har också resulterat i gemensamma förenklingsmodeller som tillämpas i alla eller flera av fonderna. Dels i form av en genomsnittsberäknad schablon för lönekostnadspåslag, dels i form av en 15-procentig schablon för indirekta kostnader.

8. THE ROLE OF THE PARTNERS REFERRED TO IN ARTICLE 5 OF REGULATION (EU) No 1303/2013 IN THE IMPLEMENTATION OF THE PARTNERSHIP AGREEMENT (ARTICLE 52(2)(H) OF REGULATION (EU) No 1303/2013)

(a) A description and assessment of the role of the selected partners in the preparation of the progress report, with reference to the Partnership Agreement.

(b) A description and assessment of the involvement of the selected partners in the implementation of programmes, including participation in the monitoring committees of the programmes.

(c) Other elements, where relevant.

a) En beskrivning och bedömning av utvalda partners uppgift vid utarbetandet av Framstegsrapporten

Framstegsrapporten har utarbetats gemensamt av de tre förvaltande myndigheterna och i nära dialog med Regeringskansliet. Enligt principen om partnerskap har även berörda aktörer i genomförandeorganisationerna involverats. Utgångspunkten har varit att använda befintliga forum för dialog och samverkan. Utarbetandet av Framstegsrapporten har diskuterats och förankrats i tidigt skede inom ramen för den fondöverskridande samverkan som har inrättats på nationell nivå.

Övervakningskommittéerna för programmen har en bred representation av aktörer från myndigheter, universitet och högskolor, intresseföreningar inom civilsamhället, arbetsmarknadens parter och regionala aktörer. Övervakningskommittéerna för ESI-fonderna har informerats om arbetet med Framstegsrapporten och har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter under våren 2017.

År 2015 bildade regeringen två forum för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft för politiker, respektive tjänstemän. Syfte var att skapa en mötesplats för kontinuerlig dialog och samverkan mellan regeringen, regionala aktörer med uppgifter i det regionala tillväxtarbetet, statliga myndigheter och vid behov även andra berörda aktörer och organisationer. I tjänstemannaforum ingår aktörer med regionalt utvecklingsansvar från samtliga regioner. I politikerforum ingår politiker från samtliga regioner med regionalt utvecklingsansvar. Under våren 2017 informerades båda forumen om Framstegsrapporten.

Bidrag till Framstegsrapporten har tagits fram inom landsbygdsnätverkets kansli, som finns på Jordbruksverket. Nätverkskansliet ger den service som behövs för att medlemmarna ska kunna lära av varandra och samverka i de olika nätverksaktiviteterna. Kansliet är en stödfunktion till arbetsgrupperna och delnätverken i genomförandet av deras verksamhet.

År 2014 inrättade regeringen en analysgrupp för regional tillväxt och attraktionskraft. Analysgruppens uppdrag är att bidra till att det regionala perspektivet tydliggörs i myndigheternas analysarbete, samt kvalitetssäkra och bidra med underlag i analyser kopplade till genomförandet av den regionala tillväxtpolitiken, där ESI-fonderna utgör en central del. Analysgruppen har haft en aktiv roll i utarbetandet av underlag till Framstegsrapporten.

b) En beskrivning och bedömning av utvalda partners delaktighet i genomförandet av program

Genomförandeorganisationen för ESI-fonderna bygger på principen om flernivåstyrelse med ett aktivt

deltagande från aktörer på olika nivåer. Förutom tre förvaltande myndigheter och övervakningskommittéer, har regionalt tillväxtansvariga aktörer, länsstyrelser, landsbygdsnätverket och regionala strukturfondspartnerskap en aktiv roll i genomförandet av fonderna. Strukturfondspartnerskapens roll fastställs i lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap.

Regionala utvecklingsfonden

Regionala utvecklingsfondens nio program har två övervakningskommittéer, en för de åtta regionala strukturfondsprogrammen och ett för det nationella programmet inom regionala utvecklingsfonden.

De åtta regionala strukturfondspartnerskapen har en gemensam funktion för programmen inom både regionala utvecklingsfonden och socialfonden. Strukturfondspartnerskapen sammanträder för att ta del av information om programmens genomförande och prioritera mellan ansökningar. Inför varje utlysning stäms även de utlysningsspecifika kriterierna av med det berörda strukturfondspartnerskapet.

I genomförandet av de åtta regionala strukturfondsprogrammen förs också en kontinuerlig dialog med regionalt tillväxtansvariga aktörer kring mobilisering och prioritering, samt lärande och kunskapsåterföring.

Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, havs- och fiskerifonden samt regionala utvecklingsfonden och socialfonden i fråga om lokalt ledd utveckling

Det finns en övervakningskommitté för landsbygdsprogrammet, en kommitté för havs- och fiskeriprogrammet och en kommitté för programmet för lokalt ledd utveckling finansierat av regionala utvecklingsfonden och socialfonden.

Stödhanteringen inom landsbygdsprogrammet sker till största delen på länsstyrelserna, men även på Skogsstyrelsen, Sametinget och Tillväxtverket och Jordbruksverket. Stödhanteringen inom havs- och fiskeriprogrammet sker både på länsstyrelserna, Havs- och vattenmyndigheten och på Jordbruksverket. Stödhanteringen inom lokalt ledd utveckling sker på LAG-kontoren och på Jordbruksverket.

Landsbygdsnätverket har en viktig roll att utveckla dialogen och samverka med en bredare grupp intressenter.

Socialfonden

Socialfonden har en övervakningskommitté. Gemensamt med regionala utvecklingsfonden finns också de åtta regionala strukturfondspartnerskapen.

Pågående utvecklingsarbeten

Respektive myndighet arbetar kontinuerligt med att utveckla samverkansformer med olika parter i genomförandet. Förvaltande myndighet för regionala utvecklingsfonden har exempelvis arbetat med att utveckla dialogen med strukturfondspartnerskapen, genom regelbunden dialog med strukturfondspartnerskapens sekreterare. För landsbygdsprogrammet, havs- och fiskeriprogrammet och programmet för lokalt ledd utveckling inom regionala utvecklingsfonden och socialfonden, har landsbygdsnätverket en roll när det gäller dialoger med berörda intressenter. Mellan de myndigheter som deltar i arbetet kring dessa program sker samverkan och dialog på olika sätt. Svenska ESF-rådet har tagit initiativ till en så kallad högnivågrupp, där chefer från bland annat Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Svenskt Näringsliv och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) träffas. Initiativet syftar till att skapa större samordning bland nyckelaktörer för socialfonden, och att stärka ägarskapet för programmet.

Parter enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013

Arbetsförmedlingen

Arbetsgivarverket

Boverket

Coompanion

De Recirkulerande Vattenbrukarna Sverige

Diskrimineringsombudsmannen

Ekologiska lantbrukarna

Energimyndigheten

Fiskbranschens Riksförbund

FORTE

Funktionsnedsatt Sverige

Företagarna

Försäkringskassan

Göteborgs kommun

Hallandsfiskarnas PO

Havs- och vattenmyndigheten

Hela Sverige ska leva

Hushållningssällskapens förbund

IFAU

Kommunal

Kommunförbundet Stockholms Län

Kommunförbundet Västernorrland

Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien

Kustbevakningen

Landsbygdsnätverket

Landstinget Stockholms län
Landstinget Västernorrland
Landstinget Västmanland
Lantbrukarnas riksförbund, LRF
Linneuniversitetet
LO
Lokala aktionsgrupperna inom Lokalt Ledd Utveckling
LRF
Länsstyrelserna
Matfiskodlarna
Migrationsverket
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Myndigheten för yrkeshögskolan
Naturvårdsverket
Norrbottens Kommuner
Norrbottens läns landsting
Post- och telestyrelsen
Region Blekinge
Region Dalarna
Region Gotland
Region Gävleborg
Region Halland
Region Jämtland Härjedalen
Region Jönköpings län
Region Kronoberg
Region Skåne
Region Värmland
Region Västerbotten

Region Örebro län
Region Östergötland
Regionförbundet Dalarna
Regionförbundet i Kalmar län
Regionförbundet Sörmland
Regionförbundet Uppsala län
Riksantikvarieämbetet
Riksidrottsförbundet
Rådet för Europeiska socialfonden
SACO
Sametinget
Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet
Skogsstyrelsen
Skogsägarna
Skolverket
Skärgårdarnas riksförbund
Socialstyrelsen
Statens jordbruksverk
Statens kulturråd
Statistiska centralbyrån
Strukturfondspartnerskap Mellersta Norrland
Strukturfondspartnerskap Norra Mellansverige
Strukturfondspartnerskap Skåne □ Blekinge
Strukturfondspartnerskap Småland och Öarna
Strukturfondspartnerskap Stockholm
Strukturfondspartnerskap Västsverige
Strukturfondspartnerskap Östra Mellansverige
Strukturfondspartnerskap Övre Norrland

Svensk Skaldjursodling PO
Svenska Naturskyddsföreningen
Svenskt Näringsliv
Sveriges Fiskares Riksförbund
Sveriges Fiskevattenägareförbund
Sveriges Hembygdsförbund
Sveriges kommuner och landsting (SKL)
Sveriges kustfiskare väst (SKV)
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund
Sveriges ungdomsorganisationer
Sveriges universitets- och högskoleförbund
TCO
Tillväxtanalys
Tillväxtverket
Torskfiskarnas PO
Universitets- och högskolerådet (UHR)
Vattenmyndigheterna
Winnet
Vinnova
WWF Världsnaturfonden
Västmanlands Kommuner och Landsting
Västra Götalandsregionen

9. A SUMMARY OF THE ACTIONS TAKEN IN RELATION TO THE APPLICATION OF HORIZONTAL PRINCIPLES AND POLICY OBJECTIVES FOR THE IMPLEMENTATION OF THE ESI FUNDS (ARTICLE 52(2)(I) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013)

(a) A summary of the actions taken in relation to the application of horizontal principles to ensure the promotion and monitoring of these principles in the different types of programme, with reference to the content of the Partnership Agreement:

- (1) gender equality, non-discrimination, accessibility for persons with disabilities;
- (2) sustainable development (environmental protection, resources efficiency, climate change mitigation and adaptation, biodiversity and risk prevention).

(b) A summary of arrangements implemented to ensure mainstreaming of horizontal policy objectives, with reference to the content of the Partnership Agreement.

(c) Other elements, where relevant.

a) Åtgärder som vidtagits när det gäller tillämpningen av de övergripande principerna

De förvaltande myndigheterna arbetar på olika sätt med de övergripande principerna för jämställdhet, icke-diskriminering, tillgänglighet och hållbar utveckling inom miljö och klimat. Det ESI-gemensamma arbetet bedrivs främst inom ramen för fondsamordningsgruppen för horisontella principer, genom exempelvis deltagande vid konferenser, kunskapsspridning, spridning av goda exempel, framgångsfaktorer och förbättringsmöjligheter.

Svenska ESF-rådet har ansvarat för upphandling och uppbyggnad av stödstrukturen ESI-support under 2016. ESI-support är en stödfunktion som ger stöd till projektägare i arbetet med de horisontella principerna. Stödet har i dagsläget ett starkt fokus på jämställdhet och består av en helpdesk, workshops och råd och vägledning. Även Tillväxtverket och Jordbruksverket har möjlighet att köpa insatser av ESI-support.

De horisontella principerna: jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Utgångspunkten är att alla operativa program för ESI-fonderna ska genomsyras av jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

För programmen inom regionala utvecklingsfonden gäller att varje projekt ska beskriva på vilket sätt man kommer att använda dessa principer som verktyg för att bidra till projektets mål och resultat, samt till hållbar utveckling och tillväxt i programområdet. Till skillnad från tidigare programperioder har principerna integrerats i hela projekt- och programprocessen. Projekten förväntas integrera principerna i såväl planering, ansökan, genomförande och avslut av projekt. Av de horisontella principerna förväntas miljö få ett tydligare genomslag i projektportföljen än jämställdhet och icke-diskriminering. Att miljö får ett tydligare genomslag är en naturlig följd av det ökade klimatfokuset i programmen. De utvärderingar som hittills har genomförts inom tematiskt mål 1, 3 och 4 bekräftar detta och förvaltande myndighet kommer därför, i enlighet med beslutad handlingsplan, att identifiera

åtgärder för att öka genomslaget även för jämställdhet och icke-diskriminering. Särskilt fokus ska läggas på att föreslå en stödstruktur för stödmottagare och handläggare för ett bättre lärande och ett sätt att samtliga horisontella kriterier ska bli det verktyg som lyfter projektens resultat ytterligare.

I socialfonden arbetar Svenska ESF-rådet med att integrera de horisontella principerna i programmets olika delar. Integreringen syftar till att undanröja hinder, påverka strukturer och möjliggöra för delaktighet och tillgång till arbetsmarknaden för kvinnor och män oavsett individuella förutsättningar. Det omfattar arbetet med utlysningar, beredning och uppföljning av projekten för att uppnå en god måluppfyllelse.

I arbetet med de horisontella principerna, jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet, har Jordbruksverket beslutat viljeinriktning och avsiktsförklaring. Jämställdhet, lika möjligheter och icke-diskriminering integreras i planering, genomförande och uppföljning av projekt inom landsbygdsprogrammet, havs- och fiskeriprogrammet och programmet för lokalt ledd utveckling inom regional- och socialfonden. Varje åtgärd i programmen ska vara tillgänglig för alla sökande. Jordbruksverket samlar in och presenterar könsuppdelad statistik och allt informationsmaterial ska jämställdhetsintegreras. Jordbruksverket har avtal med ESI-stöd för stöd gällande utvecklingsarbete med de horisontella principerna för jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet. De nationella och regionala handlingsplanerna är jämställdhetsintegrerade för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet. Inom verksamheten för lokalt ledd utveckling är horisontella mål övergripande och konkretiseras i strategierna.

Hållbar utveckling, miljö och klimat

I regionala utvecklingsfonden ska alla projekt bidra till principen bättre miljö, genom att varje projektägare ska beskriva på vilket sätt man kommer att använda principen som verktyg för att bidra till projektets mål och resultat.

Klimatsynk är ett projekt inom det nationella regionalfondsprogrammet som samordnar alla projekt inom tematiskt mål 4 i alla nio regionalfondsprogrammen. Syftet är att samordna aktiviteter, skapa synergier, undvika överlappningar och öka lärandet mellan regioner, nationell och regional nivå.

Socialfondsprogrammet är ett individbaserat program, med inriktning mot generella arbetsmarknads- och arbetslivsinsatser och har ingen direkt koppling till den miljömässiga delen av hållbar utveckling. Det finns dock planerade kompetensutvecklingsinsatser för att synliggöra, medvetandegöra och öka kunskapen inom miljöområdet, så att det skapas förutsättningar för påverkan i projekt- och programgenomförande.

Jordbruksverket arbetar genomgående med miljö- och klimatfrågor och har tagit fram en genomförandeplan med åtgärder för att öka möjligheterna att nå miljö kvalitetsmålen. Åtgärderna berör klimat, växtskydd, växtnäring, biologisk mångfald, kulturmiljöer, landskap, vattenförvaltning och resurshushållning.

Inom landsbygdsprogrammet läggs stora resurser på olika miljöersättningar och ekologisk produktion. Havs- och fiskeriprogrammet har en tydlig miljöinriktning, då ett stort antal av åtgärderna har urvalskriterier som prioriterar miljö och hållbarhet.

b) Åtgärder som vidtagits för att säkerställa integrering av övergripande politiska mål

Tillväxtverkets mångfaldsarbete förs inom tre huvudområden: särskilda satsningar som syftar till att främja ett diversifierat och öppet näringsliv, genom insatser riktade till såväl företag som företagsfrämjande aktörer, samt integrering av mångfaldsaspekter i kärnprocesserna. Tillväxtverkets

nationella program Jämställd regional tillväxt, riktar sig till regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Fokus är bland annat att jämställdhetsintegrera interna processer, budget och styrdokument, att minska könssegregeringen på arbetsmarknaden och att fördela projekt och företagsstöd på ett jämställt sätt.

Socialfonden tillämpar den minimistandard för jämställdhetsintegrering som utvecklades på EU-nivå under föregående programperiod. Denna minimistandard är vidareutvecklad till den jämställdhetsstandard som Svenska ESF-rådet har tagit fram och omfattar en bedömning av projektets potential avseende jämställdhetsintegrering. Denna bedömning upprepas tre gånger under projektets gång. Det finns ännu ingen tillförlitlig uppföljning av detta. För jämställdhetsintegrering har ESF-rådet beslutat om en bedömningsskala som ska användas för att följa upp projektens utveckling. Det pågår också ett arbete med att ta fram en tillgänglighetsstandard för personer med funktionsnedsättning.

PART II

Information and assessment on the Youth Employment Initiative (for the purposes of Article 19(5) of Regulation (EU) No 1304/2013 of the European Parliament and of the Council

10. IMPLEMENTATION OF THE YOUTH EMPLOYMENT INITIATIVE (YEI) (ARTICLE 19(5) OF REGULATION (EU) NO 1304/2013)

- (a) A general description of the implementation of the YEI, including how the YEI has contributed to the implementation of the Youth Guarantee and also including concrete examples of interventions supported in the framework of YEI.
- (b) A description of any problems encountered in the implementation of the YEI and measures taken to overcome these problems.
- (c) An assessment of the implementation of the YEI with regard to the objectives and targets set and to the contribution to implement the Youth Guarantee.

a) Genomförandet av sysselsättningsinitiativet för unga

Genomförandet av sysselsättningsinitiativet för unga i Sverige påbörjades 2014, efter att ESF-rådet och Arbetsförmedlingen fick uppdraget att starta initiativet så skyndsamt som möjligt.

Detta blev startskottet för projektet ”Ung Framtid”, som startade den 1 september 2014. Den nationella delen består av en satsning som genomförs av Arbetsförmedlingen som en resursförstärkning av den ordinarie verksamheten. Insatserna består av dels ökad personal, insatser för varje deltagare och breddning av målgruppen dels ökade insatser gentemot arbetsgivare. Ett av målen som projektet satt upp är att bedriva ett målinriktat arbete för att bidra till en mer jämställd arbetsmarknad. Framgångsfaktorer är möjlighet till större flexibilitet, samt ökade, fördjupade och intensifierade kontakter med målgruppen, samt en mix av olika typer av kompetenser i personalgruppen. Projektet kan även konstatera vikten av att arbeta med jämställdhetsintegrering på alla nivåer, speciellt bland deltagarna, för att bryta könsstereotypa yrkesval.

Den regionala delen av sysselsättningsinitiativet för unga har istället genomförts med öppna utlysningar. En förutsättning var att projekten skulle bygga på beprövade metoder, för att säkerställa ett snabbt genomförande, samt att insatserna riktades direkt till deltagarna. Utlysningarna ägde rum under 2014 och 2015. Projekten genomför insatser som coachning, vägledning, rådgivning, relations- och motivationsarbete, studie- och yrkesvägledning, direkta utbildningsinsatser, kurser, seminarier, stöd i genomförande av utbildning, matchning mot praktik och arbete, lärlingsutbildning, arbetsförlagd utbildning, yrkesintroduktion, arbetslivsinriktad rehabilitering, studiebesök och hälsofrämjande insatser. Även den regionala delen av sysselsättningsinitiativet för unga har som övergripande målsättning att bryta den könssegregerade arbetsmarknaden.

Till och med 2016 har 9 600 personer avslutat deltagande i sysselsättningsinitiativet, varav 3 900 kvinnor och 5 700 män. Totalt 70 procent av dem som avslutat deltagande har stärkt sin ställning på arbetsmarknaden, och närmare bestämt 71 procent av kvinnorna och 68 procent av männen.

b) Problem som uppstått vid genomförandet av sysselsättningsinitiativet för unga

Starten av det nationella initiativet skedde snabbt, vilket möjliggjordes av att medlen nyttjades till resursförstärkning av Arbetsförmedlingens ordinarie verksamhet, samt genom dialog.

Även på regional nivå kom verksamheten igång snabbt. Medlen utlystes till projekt som byggde på beprövade metoder och dialog genomfördes med regionala aktörer.

Den snabba starten innebar utmaningar, eftersom insatser påbörjades innan det nationella programmet i socialfonden var beslutat och innan förordningar och förvaltningssystem var framtagna. Detta hanterades genom särskilt framtagna lösningar och manuell beredning.

c) Bedömning av genomförandet av sysselsättningsinitiativet för unga

I december 2015 presenterades den första programutvärderingen av sysselsättningsinitiativet för unga. Utvärderingens samlade bedömning var att initiativet i stora drag är välfungerande och ligger i linje med dess tänkta inriktning på både EU-nivå och nationell nivå. I utvärderingen konstaterades att beviljade projekt har tydligt individfokus och i hög grad bygger på befintliga metoder och arbetssätt, att projektens målgrupp är bred och vänder sig till de som särskilt ska prioriteras. Till skillnad från tidigare socialfondsperioder, utmärks de regionala satsningarna i högre grad av ett strategiskt, regionalt helhetsgrepp, vilket medför ett starkare samlat avtryck på ungdomsarbetslösheten på regional nivå.

I programutvärderingen konstaterades, att sedan initiativet aviserades av EU-kommissionen 2013, har ett antal förändringar skett i omvärlden som påverkar satsningens relevans och på vilket sätt den kan bidra till störst värde. Ungdomsarbetslösheten i Sverige har blivit lägre än vad som prognostiserats och är nu på den lägsta nivån på många år. Samtidigt har klyftorna blivit allt större mellan grupper av unga som har det lättare och de som har det svårare att etablera sig i arbetslivet. Till detta kommer att antalet asylsökande och personer i behov av skydd och stöd för etablering kraftigt har ökat.

Utvecklingen av arbetsmarknadsläget har även präglat insatserna inom initiativet. Utvärderarna gav rekommendationen att tillvarata initiativets potential som resurs i flyktingkrisen. Det nationella projektet Ung Framtid (men även flera av de regionalt finansierade projekten) agerade i denna riktning, då man styrde över stora delar av resurserna mot unga som var inskrivna i etableringsuppdraget. På motsvarande sätt har åtgärder på regional nivå genomförts i form av ökat fokus på unga, genom en regional utlysning där pågående projekt kan ansöka om tilläggsbudgetar för att förstärka de delar som påvisar behov.

Då unga nyanlända mellan 25-29 år förväntas dela problematik med dem under 25 år, har en konflikt av programmets definition av unga, uppstått. Detta då en relativt stor andel av de unga nyanlända mellan 25-29 år saknar gymnasieutbildning, samt saknar nätverk och erfarenhet av den svenska arbetsmarknaden. Konflikten förstärks av att olika aktörer som på annat sätt än genom socialfonden arbetar med unga, använder andra definitioner av ungas ålder. Mot denna bakgrund ändrades av målgruppsdefinitionen inom sysselsättningsinitiativet till 15-29 år och ändringen kommer att gälla från våren 2017.

Sammantaget kan konstateras att medan den minskade ungdomsarbetslösheten riskerade att medföra att tilldelade medel inte skulle kunna nyttjas till fullo, har en ändrad prioritering i form av ökat fokus på unga nyanlända, geografisk breddning och höjning av målgruppens ålder, samt ett ökat fokus på unga som står längre från arbetsmarknaden, inte bara inneburit ett ökat resursutnyttjande. Det har även bidragit till en ökad flexibilitet från berörda myndigheter, så att insatserna riktas där behoven är som störst.

Sedan starten av initiativet har arbetsmarknads- och ungdomspolitiken förändrats och, arbetslösheten har sjunkit kraftigt. Ett antagande är att initiativet genom fokus på tidigare insatser, samt genom uppsökande och proaktivt arbete, bidragit som resursförstärkning av genomförandet av ungdomsgarantin i Sverige. Ett ytterligare antagande är att initiativet genom den resursförstärkning det medfört, bidragit till den minskade arbetslösheten för ungdomar.

PART III

Information and assessment to be provided for cohesion policy if use is made of the option provided by Article 111(4) of Regulation (EU) No 1303/2013 to include certain elements of the annual implementation reports in the progress report — to be provided in 2017 and 2019

11. ADDITIONAL INFORMATION AND ASSESSMENT WHICH MAY BE ADDED DEPENDING ON THE CONTENT AND OBJECTIVES OF THE OPERATIONAL PROGRAMME (ARTICLE 111(4) OF REGULATION (EU) No 1303/2013, INCLUDED WHERE NECESSARY TO COMPLEMENT THE OTHER SECTIONS OF THE PROGRESS REPORT)

11.1 Progress in implementation of the integrated approach to territorial development, including development of regions facing demographic challenges and permanent or natural handicaps, sustainable urban development, and community led local development under the operational programme.

--

11.2 Progress in implementation of actions to reinforce the capacity of Member State authorities and beneficiaries to administer and use the Funds.

--

11.3 Progress in implementation of any interregional and transnational actions.

--

11.4 Progress in the implementation of measures to address the specific needs of geographical areas most affected by poverty or of target groups at highest risk of poverty discrimination or social exclusion, with special regard to marginalised communities and persons with disabilities, long term unemployment and young people not in employment including, where appropriate, the financial resources used.

--

PART IV

Information and assessment on the implementation of the YEI in case use is made of the option provided by Article 111(4) of Regulation (EU) of No 1303/2013 — to be provided in 2019

This section is enabled only for 2019 versions.

PART V

Information and assessment to be provided for cohesion policy if use is made of the option provided by Article 111(4) of Regulation (EU) No 1303/2013 (included where necessary to complement the other sections of the progress report) — to be provided in 2019

This section is enabled only for 2019 versions.

Dokument

Dokumenttitel	Dokumenttyp	Dokumentdatum	Lokal referens	Kommissionens referens	Filer	Skickat den	Skickat av
---------------	-------------	---------------	----------------	------------------------	-------	-------------	------------